

VOL. VI.

Chicago, Ill., Sereda, Gruodžio (December) 17 d., 1919

Price 2c

No. 296

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 17, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Nebus Pabaltijos taikos su bolševikais

Kolčakas vėl sumuštas

Skandinavija nori taikos su Rusija

Kongresas svarsto aštrius įstatymus prieš radikalus

DORPATO KONFERENCIJA GAL SUTARS TIK MUSIŲ PALIAUBA.

Neišrodo, kad bus padaryta taika tarp Estonijos ir sovietų Rusijos.

REVELIS, Estonijos, gr. 14. (Rašo Chicago Daily News korespondentas Michael Farbrman).—Stoka tikrų žinių apie Dorpat konferenciją jau dabar gimdo perdėjimus ir klaidinimus. Pavyzdžiui ginčai apie rubežius ir karinę gvarantijas daugumo klaidingai perduodami. Kad sekus konferencija, reikia suprasti, kad ne vie na pusių nesiekiasi ir nesitiki įvykinti kas būtų panašų į pastovią taiką. Labai sunku tikrai pasakyti kokie ryšiai bus tarp Estonijos ir sovietų Rusijos kada dabar svarstoma sutartis bus pasirašyta.

Yra tik aišku, kad nepadarys atnaujinimo taktikų ryšių, kol talkininkų valstybės nesutars irgi užmegsti tokius ryšius su sovietų Rusija. Tačiau susitarimas tultose dalykuose galbut bus padarytas. Estonija ir sovietų Rusija ir toliau pasiliks priešais iki kol neateis tikroji taika, jei kada ji ir įvyks, tarp Rusijos ir kitų šalių ir kol Rusija pilnai nepardys, kad ji atsisakė imperia listinių mierių linkui parubežio šalių. Dalinė demobilizacija galbut bus galima, bet frontas pasiliks nepaliestu. Tokiu būdu naujoji padėtis bus niekas daugiau, kaip apstojimas kariavimo.

Strategija yra svarbiausia.

Todel aišku, kad strategiškai klausimai loš didelę rolę nustatyme rubežių. Yra charakteringu, kad kiekviena pusė kal tina viena kita siuline strategiškai, o ne etnografinių rubežių. Faktai yra, kad abi pusės yra labiau susirupinę tvirtumui savo fronto linijai iki padary mui galutinės taikos. Didžiausi si Estonijos reikalavimai, paremti ant etnografinių principų, kartu būtų didelės strategiškos vertės, kadangi duoda netik nepadalintą valdymą Narvos užtaka, bet taip pat Lugos užtaka, kurios yra labai svarbios Petrogrado gynimui.

Sovietų delegatai netik atmetė tuos reikalavimus, bet pasiulė perkelti fronto ir vakarius nuo Narvos, iki Peipus ežero. Bolševikų kalbėtoju buvo karinis ekspertas Kostiajev, buvęs majoru generolu caro armijoje. Jo kalba buvo dideliu šurpulu Estonijos delegatams ir buvo motomai nesmagi patiems sovietų delegatams. Juokingiausia puse jo kalbos buvo tikrinimas, kad ši linija, atkertanti apie šesį dalį grynai estonais apgyventos teritorijos, yra tikruoju etnografiniu rubežiu.

Gen. Kostiajev iškalbingumas—jis net citavo iš Ivan

Grozni—skaudus atidengimas fakto, kad caro generolai pasiliekia aitrais imperialistais net ir raudonojoje armijoje. Krasin tuojaus pasmerkė gen. Kostiajev imperialistinius reikalavimus, bet pasakė aiškiai, kad bolševikai neduos Estonijai jokiu strategiskų patogumų, kol bus pavojus atakos ant sovietų Rusijos.

Ryto Krasin grįžta į Dorpatą. Sprendžiama, kad konferencijos likimas priguli nuo bolševikų nuosprendžio apie rubežius. Jeigu Krasin negalės pasiduoti Estonijos reikalavimui Lugos rubežiaus, ryto galbut bus paskutinė diena konferencijos.

Anglija slapta veikia Dorpat tarybose?

SKANDINAVIJOS ŠALIS NORI TAIKOS SU SOVIETŲ RUSIJA.

Nori atidaryti pirklybą ir nebesibijos daugiau bolševizmo.

COPENHAGEN, gr. 16. (Rašo Chicago Tribune korespondentas Arthur Mann).—Skandinavijos biznio ir valdiškos klesos nori taikos su sovietų Rusija—kadangi jos neteko vilties, kad galima būtų sumušti bolševizmą iš lauko ir kadangi Skandinavija nukendia ekonomiai delei Rusijos blokados.

Daugelyje pasikalbėjimų tame dalyke aš visuomet staciau klausimą: "Ar jus nesibijote bolševikų propagandos, jei bus padaryta taika?"

Paprastai atsakymu buna: "Ne; negalima pakliudyti bolševikų propagandai—mažiausia iki tulam laipsniui—nežiurint buvimo ar nebuvimo taikos."

Vienas žymus Danijos valdininkas man pasakė: "Bolševizmas yra politinė infliuza. Jus prisimenate kokių aštrių priemonių šalis griebėsi kuomet pradėjo plėtoties infliuza, bet kaip ji vienok išsiplėtojo visame pasaulyje? Bolševikų propaganda yra kaip infliuza, nepaisanti cenzūros ar rubežių sargybos. Ji turi atlikti savo ir išnykti, kaip išnyko infliuza."

O Rusijos blokada taip skaudžiai ekonominiai paliečia Skandinavijos šalis, kad jos pradeda daryties karstomis taikos šalininkėmis. Jos negali rasti marketų savo šimtams tukstančių dolerių vertės tavorų, kuriuos jos nupirko ne savo naminei pirklybai, bet išgabėnimui Rusijon.

Ikišiol buvo prospektų, kad niekurie ty tavorų galima bus parduoti Vokietijai, bet senato atsakymas ratifikuoti taikos sutartį—kas reikiia tolimesnį puolimą Vokietijos markės pri kamosios vertybės—laikina už

mušė ir šį prospektą.

Skandinavijos valdininkai ir biznieriiai dabar atidžiai seka Amerikos senatą ir bolševikų tarybas ir iš abiejų vietų laukia taikos.

Anglija slapta dalyvaujanti tarybose.

Dabartinės bolševikų tarybos su Pabaltijos šalimis patapo trikampių dalyku, su Anglija kol-kas tyliu dalininku. Anglija padavė kokią-nors propoziciją Estonijai apie pastarosios tarybas Dorpat, bet pobudis tos propozicijos nėra paskelbtas viešai. Čia manoma, kad Anglija bando išgelbėti savo veidą ir tuo pačiu laiku išsipinti iš Rusijos painiavos. Jei Pabaltijos šalys atvirai ir Anglija slapta, įstengs išgauti iš bolševikų patenkinančias sąlygas, tada taika galės būti padaryta netik Pabaltijos šalių, bet kaip jau ir Anglijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 17, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI VĖL SKAUDŽIAI SUMUSE KOLČAKĄ.

Paėmė svarbų miestą ir suėmė 5,000 belaisvių.

LONDONAS, gr. 16.—Bevielinė žinia iš Maskvos sako, kad bolševikai gruodžio 14 d. paėmė Novo Nikolajevsk, ant Trans-Sibirijos geležinkelio.

Pranešimas sako, kad sovietų kareiviai suėmė 5,000 belaisvių, daug kanuolių ir kelis gen. Kolčako armijos generolus.

Maskvos pranešimas skelbia bolševikų besiveržimą visuose frontuose. Štabas garsiosios gen. Mamontov kavalerijos divizijos tapo suminta į šiaurę nuo Piriatin, rytuose nuo Kijevo ir daug belaisvių suminta kitose apilinkėse.

Gen. Denikino pranešimas pripažįsta pasitraukimą jo kareivių Kursko, Dono ir Charkovo distriktuose.

(Novo Nikolajevsk yra ant Trans-Sibirijos geležinkelio, apie 390 mylių į rytus nuo Omsko. Reikiia bolševikai į mėnesį laiko, po paėmimo Omsko, nustumė Kolčaką 400 mylių).

Kala naujus retėžius.

GRĄSINA NEPAGEIDAUJAMIEMS ATEIVIAM DEPORTAVIMAMS.

Vien tik prigulėjimas prie nepageidaujamų organizacijų gali būti priežastim deportavimui.

WASHINGTON, gr. 16.—Atstovų buto imigracijos komitetas šandie raportavo ir rekomendavo priimti atstovo John son iš Washingtono įneštą rezoliuciją, kad kiekvienas sve timšalis, kuris priguli prie organizacijos, kuri skelbia sabotažą, nuvertimą organizuotos valdžios, žudymą ar užpuolimą, nusistatant valdininkų, ar naikinimą turto, gali būti areštuotas ir deportuotas. Sulig bi liaus, nereikia papildyti jokio prasižengimo, bet jau vienas prigulėjimas prie tokios organizacijos yra užtektina priežastim deportavimui.

Tas bilius įneštas todėl, kad buvo areštuota daug radikalų ir I. W. W. narių ir pareikalauta juos deportuoti, darbo sekretorius Wilson pasakė, kad sulig įstatymais jų negalima deportuoti, nes vien prigulėjimas prie organizacijos nėra nusidėjimu. Atstovų buto teisų komite tas dabar svarsto net dešimt

Su Lietuvos Misija Amerikoje

JONAS VILEISIS.

gimęs Mediniuose, Pasvalio parap., Panevėžio apskrities, Sausio 3 dieną 1872 m. Iki 8 metų amžiaus gyveno sodžiuje, paskui buvo išvežtas į šiaulius, kur 1892 m. pabaigė gimnaziją. Universitetan nukeliavo Petrapilin. Iš pradžių mokinosi per 3 metus matematikos skyriuje, o paskui perėjo į teisių fakultetą, kurį pabaigė 1898 m. Pabaigęs, metus išstarnavo kariuomenė Vilniuje, o paskui vieną pusmetį mokinosi Berlino universite. Tais metais (1900) aplankė Francuziją, Belgiją, Angliją. Sugrįžęs pradėjo advokatauti Vilniuje. 1902 m. vedė lietuvaitę Oną Karakauskaitę. Dabar augina 5 vaikus. Vokiečiams užėmus Lietuvą, liko Vilniuje. 1916 m. vokiečių valdžios buvo suareštuotas už platšinimą atsisaukimų prieš vokiečių valdžią, prasidėjo kalėjime 4½ mėn. ir buvo paskui išvartas į Vokietiją, į belaisvių lagerius. 1917 m. sugrįžo Lietuvon, buvo išrinktas V. Tarybon. Antrame Min. Kabinete buvo Vid. Reik. Ministeriu, o 4 mėn. Kabineto Finansų Ministeriu.

bilij prieš radikalus ir jų veikimą. Galbut tie bilijai bus sujungti į vieną ir raportuoti dar prieš kalėdų pertrauką posėdžių. Visuose tuose billuose nustatoma didžiausia bausmė vien už skelbimą pažeidėnų nuomonių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 17, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Selpas Austriją.

TALKININKAI PAGALIOS NUTARE SUSELPTI AUSTRIJĄ.

Bet Amerika pirmiausia turi pagelbėti.

PARYZIUS, gr. 16.—Vyriausioji taryba šandie išsklausei ilgo pranešimo Austrijos kancelerio Dr. Karl Renner apie klaidą padėtį jo šalyje, nutarė griebties pirmųjų priemonių suselpti Austriją.

Nutarta pagelbėjimui maisto padėties Austrijoje pirmiausia pastūsti 30,000 tonų maisto į Trieste, o iš ten išgabenti Austrijon.

Taryba išreiškė nuomonę, kad Amerikos kooperacija šelpime Austrijos yra būtina reikalinga ir tik viena Amerika gali suteikti Austrijai kreditus pirkiniams.

PRASO CHICAGIECIUS GELBETI VIENĄ.

CHICAGO.—Mayoras Thompson šandie gavo atsisaukimą nuo Vienos mayoro Jades Bohm, kuriame prašoma atlikti 2,000,000 žmonių, kuriems grėsia bado ir šalčio mirtis. Atsisaukimas sako, kad

Austrijos pinigai neteko perkamosios vertybės, derlius visai neužderėjo ir dirbtuvės stovi už darytos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 17, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VIENNA ARTI KANIBALIZMO.

Vienas atsitikimas jau žinomas, bijomasi daugiau tokių atsitikimų.

PARYZIUS, gr. 13.—Austrijos kancelieris Dr. Renner šandie persergėjo talkininkams, kad austrai pataps kanibalais (žmogėdžiais), jei nebus jiems prisiūsta maisto iki sausio 21 d., kada visas maisto išteklis galutinai išsims.

Kancelieris sakė, kad perditą savaitę nežinomas degeneratas nužudė Viennoje 6 metų mergaitę, supjaustė jos kūną ir išmetė gatvėse beturčių distrikte. Kuno šmoteliai buvo surankioti ir suvalgyti keturių Vienos šeiminių. Policijos tyrinė jimai parodė, kad niekurie žinojo ką jie valgė.

"Viennoje nepasilikio jokio šunies, katės, žiurkės, kanarkos, auksinės žuvelykės, ar kitų naminių gyvūnų," sakė Renner. "Išbadę žmonės suvalgė viską. Arkliai irgi senai suvalgyti."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 17, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PERSAI IŠZUDE 1,300 ANGLŲ.

LONDONAS, gr. 16.—Oficialūs Rusijos sovietų bevielinė žinia sako, kad Persijos sukilėliai išnaikino 1,300 kareivių Anglijos garnizoną Meshked'o šauvkarinėje Persijoje.

VĖL ATIDEJO ANGLIAKASIŲ BYLĄ.

Tik vienas viršininkas šaukiamas teisman. Kitų byla atidėta "iki reikalui."

INDIANAPOLIS, Ind., gr. 16.—Federalis teisėjas Anderson šandie atidėjo neaprubėžiuotam laikui bylą 83 angliakasių unijos viršininkų, kaltinamų paniekimu teismo. Jie bus pašaukti, kada teismas matys reikalingu tai padaryti.

Bet vienas viršininkas, Alexander Howat, prezidentas Kansas distrikto angliakasių, yra įsakytas stoti teisman sekamą pamedėlį ir atsakyti už paniekimą teismo ir peržengimą teismo išduoto injunctiono. Mat jis nors rupinėjosi sugrįžimu į darbą angliakasių, kurie susirei kavo lapkr. 1 d., bet palikęs ir toliau streikuoti tuos angliakasių, kurie vedė lokalius streikus dar prieš prasidedant generaliam angliakasių streikui.

LENKŲ KUNIGUI NEPAVYKO.

Išmetė parapijonę iš bažnyčios, bet turės užsimokėti \$8,000.

INDEPENDENCE, Wis., gr. 16.—Lenkų kunigai taip pat pilniausiai šeiminkauja savo parapijose, kaip ir lietuviai kunigai. Ir taip pat lygiai mėgsta kelti ir mėti parapijonus iš bažnyčios.

Tą patį padarė ir vietos lenkų katalikų klebonas kun. A. W. Gara. Jis kiek laiko atgal išmetė iš bažnyčios savo parapijonę Mrs. Adam Ogdzeski. Ji buvo nėsčia ir kunigui hementant ją iš bažnyčios tapo sužeista ir delei to išbuvo ligonbutyje keletą savaličių.

Išėjusi iš ligonbutio ji patarė kunigą teisman, reikalaujama iš jo atlyginimo. Šandie prisaukintųjų teismas išnešė nuosprendį, kad kun. Gara turi užmokėti moteriai \$8,000 atlyginimo už jai padarytą skriaudą.

SOCIALISTAI NEDALYVAUJA LENKIJOS MINISTERIJOJE.

VARSAVA, gr. 16.—Naujai sudarytasis Lenkijos kabinetas yra koalicionis ir susideda iš visų dešiniųjų ir centro partijų. Socialistai ir kairiosios partijos atsisakė priimti vietą toje ministerijoje. Kabinetas skelbia, kad jis be kito, taip pat rupinsis išrišti žemės reformų klausimą ir išpildyti butniausius darbininkų reikalavimus.

TARIASI KAIP NUPIGINTI PRAGYVENIMĄ.

CHICAGO.—Šandie čia laikoma yra konferencija pasitarimui kaip nupiginti pragyvenimą. Ją suaukė gubernatorių Lowden ir joje dalyvauja apie 500 žmonių, jų tarpe generalis prokuroras Palmer. Pastarasis vakar kalbėjo kaip nupiginti pragyvenimą, bet nerado geresnio būdo, kaip skelbti "teisingas" kainas.

3 ŽMONES NUSAUTI.

COLUMBUS, S. C., gr. 16.—Dr. J. H. Pratt, jo švogeri Bell ir Royall Cotton tapo nušauti nedėlioji jiems tarp savės susišaudžius.

NUTEISE NEGRĄ UŽ RIAUSES.

CHICAGO.—John Washington, negras, šandie tapo nuteistas 20 metų katorgos už už mušimą balto žmogaus laike šiemet siautusiu čia rasinų riau šių. Kiti du negrai liko ištelsinti.

Šlapieji nepasiduoda.

ŠLAPIEJI DEDA VILTĮ ANT PREZIDENTO.

Jau pradeda kovą teismuose prieš konstitucinę prohibiciją.

WASHINGTON, gr. 16.—Visur pralaimėję šlapieji visą viltį dabar deda ant prezidento Wilsono. Jie vis dar tikisi, kad prezidentas išleis proklamaciją apie užbaigimą demobilizacijos ir tuo nors trumpam laikui leis atidaryti karčiamas. Bet ta viltis labai maža, kadangi prezidentas jau ne kartą pasakė, kad prohibicija galės būti panaikinta tik tada, kada taika bus ratifikuota.

Nebesitikėdami sulaukti panaikinimo karės laiko prohibicijos, saliuininkai pradeda kovą prieš konstitucinę prohibiciją. New Jersey valstijos saliuininkai kraipėsi ir augščiau siji teismą, prašydami leisti už vesti bylą, kad paskelbus konstitucinį priedą nekonstituciniu ir uždraudus New Jersey valstijai ir federalis valdžiai vykinti tą priedą ir kliudyti saliuininkams pardavinėti svaiginančius gėrimus. Teismas dar neišnešė savo nuosprendžio ar jis leis užvesti tokią bylą.

SMUGIS ŠLAPIEISIEMS KONGRESE.

WASHINGTON, gr. 16.—Kongresas šandie atėmė paskutinę šlapųjų viltį, kad atstovų buto agrikultūros komitetas pasmerkė atšaukiant karės laiko prohibicijos įstatymus bllij. Dabar gėrimus ir tai tik trumpam laikui gali išgelbėti paskelbimas taikos, bet tai bus negreit padaryta, gal tik po jėmi mui galėn konstitucinės prohibicijos.

4,000 SALIUNŲ RENGIA SI UŽSIDARYTI.

CHICAGO.—Iš priežasties augščiausiojo teismo pripažinimo karės laiko prohibicijos aktą konstituciniu, 4,000 Chicago saliuų, kurie vis dar dė jo vilties, kad saliuai nors trumpam laikui vėl atsidarys, ketina visiškai užsidaryti po Naujų metų.

SUO IŠGELBEJO 92 ŽMONES.

CURLING, N. F., gr. 16.—Pakraštiniam laivui su 92 pasazieriais skęstant audroje, kada žmonės nedrįso delei audros plaukti valtelėmis, šuo nuplaukė prie laivo, pagriebė numestą virvę ir ją išvilko ant kranto. Paskui ta virvė nusileido ir visi pasazieriai.

ENVER PASA KURDISTANO KARALIUM.

KONSTANTINOPOLIS, gr. 13.—Pasak čia gautų žinių, buvęs Turkijos karės ministris Enver Paša apsikarunavo Kurdistanu karalium. Kurdistanas yra Turkijoje, tarp Mesopotamijos ir Persijos.

LIBERALAI STATYS SAVO KANDIDATUS.

ST. LOUIS, Mo.—Naujai susitvėrusios liberalų partijos pirmininkas J. A. Hopkins paskelbė, kad ir ši partija statys savo kandidatus į Suv. Valstijų prezidentą ir vice prezidentą. Ji juos nominuos sekamais metais, bet kampaniją ves gal tik 16 valstijų.

NORI TYRINETI MARTENSĄ.

WASHINGTON, gr. 16.—Senatorius Kenyon, rep. iš Iowa, šandie įnešė rezoliuciją, kad būtų ištirtas veikimas Rusijos sovietų pirklybiniu atstovu C. A. K. Martens.

Kas Dedasi Lietuvoj

KUNIGAS ŽANDARAS.

—Šeduva (Panevėžio apskr.)

Aniuoluose Sarguose čia didelės prekybos. Jaunimo būrelis mainikavo armonikomis ir buvo jas bepradėdą čirpinti. Tuo metu kun. Vaitiekūnas atbėgo be kepurės ir taip pradėjo šio kiais ir tokiais bolševikais koliai ir gailėjosi, kad nėra policijos ir jis neturįs ginklo. Ir vis šaukė policiją. Tuojau atbėgo kareivių ir klausia: "Ko reikia, kunigėli?" — "Štai bolševikai, areštuokite juos. Tada kareiviai "bolševikams" į kuprą ir be jokių pasiaiškinimų nuvedė kalėjimui. O kunigas vis rėkdamas, kad iš tokių tai ir bolševizmas atsirandęs parėjo sau namo.

—Pasvalio ap. Čia klerik. darbuojasi uoliai kiekviename miestelyje, kurdami įvairių įvairių draugijų. Ypač daug prisitengę krikščionių demokratų skyrių, per kurių susirinkimus jų vadai aiškina žmonėms, kad socialistai liaudininkai, tai tikri bolševikų tėvai, ir kad bolševizmą ketina socialistai po kiek laiko įvesti. Į tuos skyrius daugiausia rašosi turtingi ukininkai, o darbininkų mažai. Kažin ko susipratusieji darbininkai laukia neįsteigę savo sąjungų. — P.

—Pajavony. (Vilkaviškio apskr.) Rugpjūčio 18 dieną buvo visuotinis valsčiaus susirinkimas. Be kitų reikalų buvo paduota svarstyti apie valsčiaus prisidėjimą lėšomis prie žemės ūkio mokyklos steigimo. Mokykla buvo siuloma įsteigti artimame Karaklesio dvare, kame kambarių daug, sodas ir žemės yra. Taip kad nekiek ir tereiktų pridėti. Bet apie tatau užsiminus toks pakilo trukšmas, jog sunku be buvo galima susi-

kalbėti. Jie rėkė, kad pristeigsia mokyklą, tai ne nebeįsistikėsi mokėsi; nors patys dabar nė kiek nesibijo išleisti pinigų "tabakui" ir "samogonkai".

— Kar.

Nevarėnai, Telšių apskritys. Šiaip but miestelis ir nepermažas, turėję apščiai ir jaunimo, bet nuskurdęs visas "iki kaklo". Musų jaunimas miega ir nėra kas pabudina, nors čia didesnė kaltė ne jų, bet paties šio kam pelio likimo, nes musų žmonėliai ir ukininkai visi nepasituri, nebuvo kas leidžia vaikus į mokyklą, per tą ir neturim beveik jokios inteligentijos, dėl kurios stokos turim labai liudnus padarinius. Pav. laikra. beveik niekas neskaity, liaudies mokyklą, kurią iki karo lankė apie 150 vaikų ir mokytojas 2 mokytojai, dabar per 4 karo metus, pro jos klaurus langus vėjas švilpia, nes prie vokiečių okup. valdžios mokyklos gyvavo tik pačių žmonių rūpesniais, o pas mus nebuvo kas rūpinas. Šiemet jau žadėjo atidaryti mokyklą, bet tik žadėjo, nes, nežinint, kad per 4 metus apleistos mokyklos sutvarkymas pereikalaus daug darbo, bet iki šiam laikui dar nieko nėra daroma... mat reikia vis paraginti... o nėra kas!

Pernai rudenį, vokiečiams išeinant, kada lietuviai laisvai atsikvėpė, visuose kampeliuose pradėjo krutėti dirbtai ir vartai milžinišką kurybos darbą, tada pradėjo krapštyti akis tiek laiko miegojęs ir musų jaunimas. Atsirado keletas vargo inteligentų iniciatorių, kurie sušaukė Nevarėnų apylinkės jaunimo susirinkimą ir įkurė jaunimo draugiją, kurios valdybą buvo išrinkti nors ir parinktieji labiau prasilavinę, bet visgi silp-

ni ir nepratę darbininkai ir darbas davė labai sunkiai. Buvo apibrėžtas platus darbas ir manyta daug ko padaryti, kaip ir tai: įsteigti mokyklą, kursų suaugusiems, knygyną, nuolat daryti paskaitas ir referatus, rengti vakarus ir rupintis visais kitais jaunimui reikalingais dalykais, bet praktikoje pasirodė visai kitaip, prisijėjo savo norus susiaurinti ir nuo daug ko atsiskait. Iš visų uždavinių pasisekė tik įsteigti mažą knygynėlį ir surengti ketvirtą vakarėlį, bet toliau ir to nebeįsistikėsi bepadarinti, nes ir taip jau silpnos spėkos pradėjo mažėti ir musų valdyba irli...

Kiekvienam metas į akis vietinės valdžios apsilėidimas kelių sutvarkymu. Keliai pas mus kuo blogiausiai stovyje. Pav.: ant plento tarp Tiltišlių ir Mažeikių visai sulužę ir sugriuvę du tiltai, per kuriuos dieną labai sunku pervaziuoti, o naktį?.. Nuostabu, kad iki šio laiko dar niekas neužsimuše!

Vargo Inteligentas.
[L. Uk.]

Laiškai iš Lietuvos.

Iš Lukšių valsčiaus, Šakių aps.
Rašo Pr. Grybui, Chicagoje, jo brolis:

Mielas Broluži Pranai! Tavo laišką anuosi gavome ir begalo nudžiugome jį apturėje. Širdingai tau ačiū, kad nepatingėjai parašyti, tuomi sumažinai musų daugybę nupensni-minčių. Džiaugiamės girdėdami, kad judu esate čia sau sveiki-gyvi. Mes tai jau žinot, ne kaip gyvenam. Karas nekuriuos ypač labai suvargino ir daug atmainų padarė. Dėl to netekome savo tėvo kuris mirė balandžio 25 d. 1915 m. Jo sveikatą parbaigė ypač karo operacijos, kurios čia pat apie Lukšius prasidėjo. Nebuvau tuomet namieje, bet pasakoja, liudnas begalo tuomet vaizdas buvo. Aplinkui gaisrai, Lukšių bažnyčia dega, granatos tai šian tai ten truskta, patrankų baubimas sumišę išalkę kareiviai — tai rusų tai vokiečių, išgąsdinti pabėgėliai — vienu žodžiu, viskas sudarė tokį upą, kad ir stiprios sveikatos žmogus sunku buvo jį pergyventi. Tėvui numirus vos tegalėjo jį ant Pelėnių kapinių palaidoti, po laidotuvių tuojau turėjo bėgti į girias ir namai pasilikti tušti šeimininkavo kas norėjo. Tokiu būdu daug man tos prauzo, bet ant laimės bent trobos nesudėgė, nežinint to, kad lankoj stovėjo ir rusų ir vokiečių artilerija, kurios žinoma, buvo gausiai apšaudomos. Bet dar arčiau tikosi seserims Marijonai ir Marceli. Jiedvie jų likimas baiesnis už Jeruzolimos likimą. Kaip viena, taip kita akimirksnyje neteko viso savo turto, nebent keletą skarmalų spėjo išsigelbėti. Marijona buvo išbėgusi su vaikais, taip pat kiti namiškiai, buvo pasilikę tik vienas švogėris, Juozas

PRANEŠIMAS

Mums yra labai malonu pranešti Chicago ir apylinkių

LIETUVIAMS

kad suorganizavome naują lietuvių korporaciją Chicagoje, vidurmiestyj, Baltic Consultation Bureau ir

- 1) Siunčiame prekes Lietuvon — eksportuojame,
- 2) Siunčiame pinigus Lietuvon ir kitur,
- 3) Vaziuojantiems Lietuvon parupiname PASPORTUS ir affidavitus.
- 4) Visokiuose reikaluose informacijas suteikiame dykai.

Turėdami reikalą kreipkitės ypatingai arba rašykite į

BALTIC CONSULTATION BUREAU

Room 1508. Telefonas: Majestic 8347.

101 W. Monroe Street, kampas Clark ir Monroe gatvių, Chicago, Ill.

Ar Nori Pasidaryti Pinigu?

Ar Nori Padėti Pamatą Savo Busimam Laimei

Newton Falls, Ohio yra ta vieta, kur gali pasidaryti pinigų.

Newton Falls, Ohio yra ta vieta, kur turėtum padėti pamatą savo busimam laimei.

Nusipirk Lotą Newton Falls'e, Ohio

Newton Falls, Ohio sparčiai varosi priekin. Jis turi visa, kas yra reikalinga išvystymui didelio pramoninio miesto. Jis turi tris geležinkelius: B. and O., Penna ir New York Central, Gatvekarių linija sujungia jį su Clevelandu, Akronu, Warrenu, Niles, Girard ir Youngstown. Jis jau dabar turi viešą mokyklą ir augštesniąją mokyklą, tris bažnyčias ir banką. Newton Falls pats ir jo aplinkinės šalys yra visiškai lygios.

Keli didžiausių išdirbėjų yra apipirkę dirbtuvėms vietas šitoj apylinkėj. Newton Pleno kompanijos ir Maderite gumo kompanijos fabrikai jau yra statomi ir žada pradėti dirbti kada apie pavasarį.

Jūs turėtumėte turėti lotą Newton Fallse, Ohio. Kaina lotų nuo \$350 augstyn.

Mums bus labai malonu pasiūsti vieną musų atstovų, kuris suteiktų platesnes žinias apie viską.

Rašykite šiandien šitokiu adresu.

United States Realty & Security Co

717—718—719—720—721 Berger Bldg., PITTSBURGH, PA.

Kuosaitis, kuris prigulęs pasilsėtu, nei nepastebėjo, kaip visus namus apšautė liepsna. Tik vokiečių kareiviai kiek pagelbėjo turto išsigelbėti, o viskas bemačius suplekėjo ir triobos ir gyvuliai bei padarai, net ir dalį sodo. Švogerio Urbanavičiaus taip pat namus apipulė umaras vokiečių kareivių: apyvakare trobas griovė draskė, vilko sau į kasimus, taip kad ligi saulutė nusileido, jau ant jų vietos tik kur nekur žarijos žioravo ir vėjas pelenus baigė blaškyti. Jie patys šio to į vežimą susimetę gyvuliai varinė, vaikais vedini išdumė į girias ir ten pas vieną žmogelį susikraustė. Bet reikia to, ateina ir ten vokiečiai, uždega to žmogelio namus ir čia jų kone visa manta pražuvo. Iš tos priežasties dvi mergaitės Nataliukė ir Antosiukė taip pat vaikas susirgė mirė. Sunku dabar jau viską vienu sūkiu aprašyti. Šiuo tarpu abu švogeriai įsistatė šokias tokias triobas, ir toliau nieko nepadedami po truputį budavo. Kuomet pasižiūrė ant šitų žmonių, tai rodos stačiai katorgoj jie gyvena, per naktis po girias

frankosi ir kumelę ne vieną padusino, o čia vokiečiai paskutines duoną ir geresnį kąsnį atima. Dabar jau darosi lengviau. Jeigu gaus nuostolių atlyginimą gal ir pasitaisys kiek. Bėgipu tiems, kurių trobos atliko, daugumas ir gražaus pinigėlio susikrovė. Aš tuo tarpu gyvenu tėvyskėje Peleniuose. Pernai metų 1918 gegužės pabaigoje sugrįžau iš Rusijos. Mat buvau mobilizuotas pradžioje karo ir visą laiką tarnavau ligoninėje prie fronto. Norint į kasimus nereikėjo eiti, bet mačiau visako. Ant laimės sveikata nenukentėjo. Tik labai gaila, kad sugaišau nuo mokslo. Mano sugrįžimu namo pasinaudojo brolio Antano ir seserų mergaitės, kurios jau pamušo ir čia jų kone visa manta pražuvo. Iš tos priežasties dvi mergaitės Nataliukė ir Antosiukė taip pat vaikas susirgė mirė. Sunku dabar jau viską vienu sūkiu aprašyti. Šiuo tarpu abu švogeriai įsistatė šokias tokias triobas, ir toliau nieko nepadedami po truputį budavo. Kuomet pasižiūrė ant šitų žmonių, tai rodos stačiai katorgoj jie gyvena, per naktis po girias

LAISVES BONDAS!
Mokame Grynais:
1-mas \$50 Bondsas \$50.25
5-tas \$50 Bondsas \$50.25
2, 3 ir 4 augščiausia kaina
J. S. JURIK & CO.
2003 W. 47 St. arti Robey.
Atidara penedėliais, Ketvergais ir
Subatomis iki 9 val. vakare.

Telefonas Pullman 856.
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dentistas
10657 Michigan Ave., Roseland.
Valandos: 9 iki 9 vakare.

Nesiusk Nei Cento.

Nadaro jokio skirtumo kas jus esa te: fermerys, darbininkas ar mechanikas, jūs būtina reikalaujate šios ylos. Ji suteaps jums pinigų ir laiko. Jūs galite daryti visokią patysmą su šia yla, kaip tai: čerėvė, pakinktus ir kitus didelius ir mažus pataisymus. Ji siuva gerai ir greitai, kaip mašina. Kainuoja su 20 aršinių šiaučiškos drotės ir dviem adatom, tik \$1.00. Septynios (7) ylos už \$5.00. Extra adatos, tiesios ir kreivos po 10c. kiekviena. Extra kamuolėlis siulų 15c. Mes noriai sugrąžinsime jūsų pinigus, jei jūs nebuste užgančinditi. Neatidėliok, bet šiandien, tuojau, atsikvėpsite savo vardą ir adresą, o mes atsikvėpsime jums ylą C. O. D. Jūs užmokėsite kuomet pusto nešiotojas atneš jums į namus.
INTER. SALES CO.
Sta D. Box 122 New York, N. Y.

Perku

Visokius muzikališkus instrumentus senus ir naujus pianus, vargonus, gramafonus, skripkas, konstantinkas, armonikas, triubas ir cimbalus, kurie panešami, meldžiu atnešti, o kurie nepanešami praneškite per laišką man.
ADELA LUKAM
1907 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Town of Lake lietuvių domai

PRAKALBOS

PABAIGOS SVIETO DIENOJ

SEREDOJ, GRUODŽIO-DEC. 17 DIENĄ, 1919 M.

— Rengia —

L. K. S. 234 kuopa

— Atisibus —

A. BLINSTRUPO SVETAINEJE
4501 So. Hermitage Ave.

Pradžia 7:30 val. vakare. INŽANGA DYKAI

Kalbės drg. S. ŠARKUNAS ir V. ANDRIULIS,
L. K. S. sekretorius ir vertėjas.

Visi kviečiami atsilankyti, kadangi toje dienoje bus kalbama apie pabaigą svieta. —SENĖJAI.

Užburti Turtai

Ned., Gruodžio 21, 1919

Meldazio Svet.

2242 W. 23 Pl.

Tai viena puikiausių lietuvių kalba melodramų — keturiuose veikmėse. Veikalas perstato vengrų gyvenimą, todėl lošimui paruošta specialiių kostiumų, kokių nė viena Chicago lošėjų trupa neturėjo. Veikalo vaidinime lošime dalyvauja pačios gabiausios DRAMATISKO RATELIO spėkos, kurių gabumą chieagiečiai senai žino. Tatau visi Dramatiško Ratelio prieteliai visi gerų veikalių ir teatro mylėtojai kviečiami atsilankyti — kuoskaitytiingiausiai.

Svetainės duris atsidarys kaip 6 val. vak., Lošimas prasidės kaip 7 v. v. Laukimo nebus, todėl nesivėluokite. Tikietų kainos įmanomos.

Po lošimui smagus balius — šokiai. Bus puiki muzika.

— DRAMATISKAS RATELIS.

KORESPONDENCIJOS

BINGHAMTON, N. Y.

Komunistai išardė LDLD. 20 kp. susirinkimą.

Gruodžio 11 dieną buvo L. D. L. D-os 20 kuopos suauktas metinis susirinkimas. Narių atsilankė 16. Kuopos pirmininkas pranešė, kad "susirinkimas jau atidarytas". Po to perskaitytas protokolas iš pereinamo susirinkimo ir priimtas. Kuopos valdy-

bos ir komisijų raportai taipgi priimti. Seka kuopos valdybos rinkimai — viešai naminuojant, o silaptai balsuojant. Kaip socialistai, taip ir komunistai visi dalyvauja balsavime. Susirinkimas išrodė tvarkingas. Rinkimų pasekmės tečiaus rodo, kad pirmininku yra išrinktas komunistas Uogintas, o raštininkas Buchinskas ir išdininkas Adomaitis — abudu socialistai.

Tuo tarpu pro duris įkšęs galvą pasižiūrėjęs svetainės vienas komunistas. Susirinkime matyta daugiausia socialistų. Tas komunistas ir nuėjo savo keliais (turbut pasitart su savo sekto lyderiu? Jis čia pat turi savo krautuvę, o gal ir daugias savo sekėjų atsivest), o susirinkime "komunistai" irgi nekaip jaučias, bet nėra ką daryti, viską tvarkoj. Susirinkimas tęsiasi toliaus. Prieinama prie LDLD. referendumo. Perskaitoma No. 1 ref.: santykiai su komunistais. Tuojaus prasideda kalbų, vieni sako, kad tas įnešimas yra atšauktas LDLD. pirmininko ir raštininko, kiti gavę balso pradeda kritikuoti tą įnešimą ir tt.

Bet štai atsidaro svetainės durys ir įeina tas pats "komunistas", kur pirma žvalgėsi. Bet dabar jau visai kitaip atrodo, taip sakant, sustiprintas dvasioj, nepoilo gi imaršuoja ir "lyderis". Tuojaus "žvalgas" pasiprašo balso ir drožia spyčių ir duoda "įnešimą", kad šis susirinkimas "neteisotas", pamatuo damas tuo, kad permažai narių prisirinkę ir kad mažai buvo garsintas. Visi komunistai kai ant adatų pasistojo, ir ėmė rėkti kad: "šis susirinkimas neteisotas"! Valdyba ir kiti nariai sako, kad nevietoj įnešimas ir neturi būti priimtas. Jie faktais nurodo, kad šis susirinkimas yra teisotas taip, kaip ir kiti buvo sieji susirinkimai ir kad praėjusiais metais netiniam susirinkime dalyvavo narių tik 13, o dabar 16. Ir dar buvo patėmyta, kad jau pusė susirinkimo atlikta, tad jeigu norima, kad daugiau narių dalyvautų balsavime, tai galima tas balsavimo blankas atidėti ir šaukt nepaprastą susirinkimą. Bet kas tau! "Komunistai" dabar jau jaučiasi tvirtesni ir visi kai vienas rėkia, kad susirinkimas "nelegališkas" sykiu su išrinktu pirmininku. Na ir dar buta tvarkos vedėjo komunistiško plauko žmogaus, ir visai neapsipažinusio su taisyklėmis susirinkimams vesti. Didžiausias lėmas "neligališkas, neligališkas" ir tt. Pirmininkas nori leisti per balsus kas dėl to "legališkumo" (ar ne juokai: pats kuopos pirmininkas ir pats tvarkos vedėjas ligi pusės susirinkimas atėjo ir dar nežino ar susirinkimas legališkas, ar ne!) Ir leidžia balsuoti. Visi komunistai pakėlė rankas, o socialistai ir jiems pritarian-

tieji žmonės protestuoja ir atsisako balsuoti. Susirinkimas pairo. Ar nepuikūs komunistiškas triksas? Ir dar jie pyksta, kad kas juos pavadina "anarkistais!" Argi šis jų pasielgimas neparodo kad juos kitaip ir negalima pavadinti. Ne, tai yra juodašimtiškas darbas ir reikia drūčiai pabežėti ar jie nepralenkia ir pačius "kramolos malsintojus..."

Negana to. Sūirus susirinkimui nekurių komunistų taip buvo pakilus "temperatura" kad jeigu jie nebūtų bijoję atsakomybės, tai gal but nekuriuos ir kedene. Na, jeigu tokie elementai turėtų šalies valdžią savo rankose, tada, gink dieve, pabandytum ant jų sekto karnors pasakyti, tai jie apsieitų ne kiek nebologiau už exaro žandarus. O apie susirinkimų, spaudos ir žodžio laisvę tai jau ir nesapnuok. Puikūs "svieto lygintojai", nieko sau.

Gruodžio 6 dieną "Aušros Choras" buvo surengęs koncertą. Choras vedamas A. Strazdo, padainavo keletą dainelių, kurios pavyko gana gerai. Buvo ir kitų pamarginimų: kvartetų, duetų ir tp., bet jau tie nekaip atliko savo užduotį. Pav., vyrų kvartetas ir duetas tai visai silpnai atliko savo užduotį. Buvo dar ir juoko, kai vienas vyrų duetas turėjo nešdinties nuo estrados. Matai publika perdaug plojo ir "dainininkai" nebegalėjo pabaigti savo "dainos"... Bet turu pažymėti, kad puikiai padainavo M. Kirslienė solo kur bazužė samanota, dainavo duetą pp. N. Butkauskutė ir E. Barzdevičiūtė gan puikiai. Taipgi ir p-lė Majercik (solo angliškai) padainavo.

Publikos buvo vidutiniškai ir chorui gal-but liks pelno.

Gruodžio 7-8 dienose kalbėjo šia komunistų "oratorius" Jukelis. Kalbėjo apie viską ir nieką. Matyt, tas "oratorius" jau nebeįėjė išmokyti naujos "maldos", nes tą pačią atkartoją jau kelintą sykį. Well, ką padarysi, kad tas "oratorius" taip nusibankrutino.

Darbai čia eina vidutiniškai, čėverykų išdirbystė itin gerai verčiasi. Bet naujam darbininkui beveik negalima gaut darbą, o kitų išdirbystę čia veik ir nėra. Kad ir yra, tai mažiukės dirbtuvėlės, todėl ir užmokesnis ubagiškas.

— Beržo Lapas.

Ukininkų Balsas.

Miesto darbininkai ir ukininkai.

Miesto darbininkai nepatenkinti darbo diena: jie nuolat reikalauja trumpesnių valandų.

Bet ukininkai darbininkai kol kas negalvoja apie darbo valandų sutrumpinimą. Darbinimti jiems tenka dirbti 14 valandų dienoj. Žiemos metu darbo irgi netrūksta. Karvės turi būti pamelžtos, nežiurint nieko.

Pas ukininkus nėra streikų; nėra taipgi ir šventadienių.

Ukininkai darbininkai nerupai balti marškiniai; prosyti kalnierių ir kiti papuošimai: taip pasirėdę juk neisi arkliai, kiaulių ir kitų galvių šerti.

Dabar tarsi porą žodžių apie ukininkų milžiniškus "uždarbius."

Štai vieno Wisconsinso ukininko samata. 1914 m. jo ukis buvęs vertas \$17,500. Po penkių metų ukininkavimo jis surado, kad jo vidutiniškas meto uždarbis siekia tik \$408. Vadinasi, jis uždirbo \$1.35 dienai. Ukis geras ir arti Chicagos.

Kai-kurie mano, kad labai pelninga siųsti ukio produktus ir užjūrę. Tečiaus tas "biznis" neapsimoka. Ir štai kodėl. Prieš karę nusiuntimas bušelio grūdų iš New Yorko ir Liverpool atsiedavo tik penki centai, o š. Franciją arba Vokietiją nuo š. šių ligi aštuonių centų. Gi dabar užtai imama nuo 27 ligi 44 centų. Todėl bušelis kviečių, kuris Amerikoje kaštuoja \$2.38, Anglijoje kaštuoja \$2.78. Francijoje — \$3.68, Italijoje \$4.41, o Vokietijoje \$11.67. — J. G.

Pinigai Lietuvon GALIMA SIŪSTI

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE

100 Auksinių Už 5 Dolerius

t. y. 20 auksinių už kiekvieną dolerį.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntimą Jus Patįs Kontroliuosite

Mes išduosime Tamstai čekį, kurį Tamsta pasiųs pats lašku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigų. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Niekas pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodami aiškų antrašą to, kam norite kad pinigai būtų Lietuvoje išmokėti, taipgi pats paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiųsite, mes pasiųsime Lietuvon 20 auksinių.

Lietuvos Prekybos Bendrovė

Room 515 E.

120 Tremont Street,

Boston, Mass.

Ant Pardavimo

Šitie namai, ką matote ant paveikslo, yra baigiami budavoti ir parsiduoda pigiai. Mes turime daug namų gatvų, naujų ir pagyventų už labai pigias kainas.

Murinis 2 augstų namas, 6 pagyvenimais, garu šildomas, su visais naujos mados įtaisymais; visas vidus kieto medžio aržuolo ir klevo. Randos neša \$250.00 mėnesi. Kaina \$23,000.00

Murinis 2 pagyvenimų namas, Renda \$57.00 mėnesiui. Kaina \$6000.00.

Medinis 3 pagyvenimų namas. Renda \$38.00 mėnesiui. Kaina \$3,300.00

Medinis 5 kambarių katedžius, 2 kampiniai lotai ir antras nuo kampo lotas; gera vieta dėl bučernės. Kaina tik \$3,200.00.

Turime ir daugiau bargenų. Čia visko negalima paminėti.

Mainom ant lotų ir farmų. Lotai gali būti Chicagoje ir apie linkę.

JOKANTAS BROS., 3934 So. Rockwell Street

Telephone McKinley 5277

Pinigai Padėti Central Bankoje Yra Visiškai Saugūs!

Jeigu Tamsta nori, kad turėtumei pinigų saugiai padėtus ir gautumei procentą, tai pasidėk į CENTRAL BANKĄ.

Bankas šis yra vienas iš didžiausių ir tvirčiausių visame Bridgeporte.

Suvirš dvidešimts tukstančių ypataų laiko savo pinigus CENTRAL BANKE, kadangi žino, jog saugumas ir atsakomybė čionai yra užtikrinta, nes šį banką valdo Dideles kompanijos po valdžios kontrole.

Užtikrintas Mandagumas ir Rupestingas Patarnavimas. Kapitalas \$400,000.00. Perviršis \$150,000.00.

Pasirinkite šitą Banką Del Savęs.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK A STATE BANK.

1112 West 35th Street, 3 blokai į vakarus nuo Halsted Street, Chicago, Ill PASARGA!

Užrubežinis skyrius CENTRAL BANKO persiunčia pinigus į Lietuvą ir visas dalis pasaulio po žemiausiam kursui ir greičiausiu budu. Reikale krepkitės ypatiška arba per laiškus.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Seredomis ir Subatomis vakarais nuo 6 iki 8 valandą.

Užrubežinis ir taupymo skyriai Subatomis esti atdari per visą dieną iki 8 valandos vakare.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK.

Banko Turtas Viršina \$6,000,000.00.

NUO 1-MOS RUGSĖJO**"Aušros" Mokykloj**

Prasidės žieminis sezonas, bus šie skyriai:

1) Anglų kalbos.
2) Lietuvių kalbos.
3) Geografijos, Istorijos.
4) Aritmetikos.
5) Algebros, Geometrijos ir kitų matematikų.
6) Braižymo (plianų pažinimo).
Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augstinavičius; Matematikos — V. Mišeika.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neatpildinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gyvenimą.

Delei didesnės naudos sau ir parankumui mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

DR. JOHN N. THORPE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1637 W. 51 St. kamp. Marshall av. Valandos: Iki 9 ryto; nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8 vakare.
Tel. Prospect 1157

AS ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RASAU.

As labai sirgau per 3 metus, nusilpnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nusilpnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelsas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilgtis, kad begyvensiu. Visur įsiekiau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti, Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamatiau tokį skirtumą ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų geradėjėsteli ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiomis atsitikimais patariu nuosirdžiai kreiptis prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 8902.

3514-16 W. 12th ST.

Artj St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

\$35 nupirksi gražų \$125 fonografą drauge su 24 rekordais, deimantine adata, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turime tikros šikšnos svetinėi eilę ir kilimų.

Mes taipgi turime keletą augstos klesos fonografų, kuriuos mes parduosime už bilę pasiulytą kainą už tai kad mes turime pratuštinti vietą.

Jei gyvenate užmiestyje mes prisiuršime C. O. D. LEIDŽIAM APŽIUURTI. Ši yra stebėtina proga. Atleikite arba rasykite tuojaus. PRIŠIURSIAME UŽ DYKA.

Mes priimame Laisvės Bondus. WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Chicago, Ill.

Atidara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 4.

Homis nuo 10 iki 4

Yvyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Garantuotas užganėdinimas. Vyrų ir vaikų neatsiėjimas, padaryti ant užsakymo siutai ir overkotali vėliausios stailės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir vaikų gatavai padaryti siutai ir overkotali \$1.00 iki \$28.00 Vyrų kelinės \$3.00 ir aukščiau. Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau.

Pirkite sau overkautus dabar pakol prieš ateinančią žiemą nepakol kainos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandėli nezymiai vartotų siutų ir overkautų \$8.50 ir aukščiau.

Full dress, tuxedo, frock slutai, ir tt. \$10.00 ir aukščiau.

Atidara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Sumptomis visą dieną iki 10 val. vak.

1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Islesta 1907

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS. Telephone Canal 1596

Vol. VI. -- Dec. 17, 1919 -- No. 290

Subscription Rates: \$6.00 per year in Chicago. \$5.00 per year outside of Chicago. \$7.00 per year in Canada. 2c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienuos eina kasdiena, išskyrus nedėlienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1596.

Užsakovų kainos:

Chicagoje — pačiu:	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje — per nešiotojus:

Viena kopija	.02
Savaitė	.12
Mėnesiui	.60

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, pačiu:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65

Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginata)

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Iškreipia faktus.

Tautininkai ir klerikalai nuolatos skelbia, kad Lietuvoje "visos socialistinės srovės eina su valdžia". Bet tai yra netiesa.

Su dabartine Lietuvos valdžia neina nei viena socialistų partija. Visos jos laikosi tos nuomonės, kad Galvanausko kabinetas neatstovauja darbo žmonių ir neturi pasitikėjimo visuomenėje.

Visos socialistų partijos Lietuvoje sako, kad dabartinis ministerių kabinetas neturi nei reikiamo autoriteto, nei gabumo tvarkyti Lietuvos reikalus, ir visos jos reikalauja, kad būtų kuogrečiau sušauktas Steigiamasis Seimas.

Lietuvos socialdemokratų partija nuosakiausiai kovoja prieš dabartinę anti-demokratinę valdžią. Socialistai liaudininkai, nors ir smerkia valdžią, bet stoja už paskolą, o socialdemokratų — ne.

Taigi faktai visai nesutinka su mūsų dešiniųjų pasakomis.

Streikai ir politikos veikimas.

Anglikasių streikas, kaip mes jau pasakėme kartą, daug ko pamokino ir tuos, kurie dalyvavo toje kovoje, ir tuos, kurie žiūrėjo į ją. Vienas jo pamokinimas yra tas, jogei darbininkams nepakanka vien ekonominių kovos įrankių, kad pergalejus kapitalistus.

Anglikasiai sustreikavo, ir valdžia tuojau, "publikos labo" vardu, įsikišo į streiką. Jos įsikišimas suteikė milžiniškos pagalbos kapitalistams. Vieni kasyklų savininkai nieku būdu nebutų pajėgę laikytis prieš gerai susiorganizavusius anglikasius.

Kodel-gi valdžia galėjo pavartoti savo pajėgę parėmimui kapitalistų? Todėl, kad darbininkai yra silpni politiskai. Valdžia nuo darbininkų įtekmės beveik visai

nepriklauso. Nė kongrese, nė senate nebuvo darbininkų klesos atstovų, kurie būtų galėję pakelti balsą prieš tokį valdžios žingsnį.

Tokie dideli darbo susirėmimai su kapitalu, kaip anglikasių streikas, parodo, kad darbininkai savo kovoje turi vartoti ir politikos įrankius. Jie, reiškia, turi veikti politikos dirvoje — organizuoti ir atskirti nuo kapitalistų partiją, balsuoti už savo klesos atstovus rinkimuose ir tt.

Bet politinio veikimo reikšmę parodo da ir tas faktas, kad kapitalas šiandien yra la bai susivienijęs ir susikoncentravęs. Jisai yra susimetęs į milžiniškas kompanijas, kurios yra susirėšusios į trustus. Trustai reguliuoja gaminių ir kainas. Panaikinę savo viduje konkurenciją, jie gali plėsti nuo publikos tokias kainas, kokias nori.

Todel streikai kapitalui šiandien yra nelabai pavojingi. Streikas laikinai sustabdo biznį ir pelnų plaukimą kapitalistams, bet jie turi progos padengti savo nuostolius paskui, pakeldami kainas.

Kad kapitalistai negalėtų plėsti publiką, reikia uždėti ant jų kontrolę; o tai gali įvykti tik tada, kada darbininkai kontroliuos valdžią.

Apžvalga

"LAISVĖ" MELUOJA IR REMIA ATŽAGAREIVIUS.

"Laisvė" pagalios griežtai nusistatė prieš Lietuvos Steigiamąjį Seimą.

Ji sako, kad socialistai ir liaudininkai "kokiu tai mistišku dievotumu priklaupia" prieš tą obalsį, tikrindami, kad Steigiamasis Seimas tai visa, ko reikia demokratijai. Bet tokia pasaka yra melaginga.

Socialistai ir kitos demokratinės partijos, stojančios už Steigiamąjį Seimą, visai negarbina to obalsio ir "neklaupia" prieš jį. Jos žiūri į jį, kaip į praktiškos politikos reikalavimą.

Vakar "Naujienuose" tapo perspausdinta iš "Socialdemokrato" straipsnis apie Steigiamąjį Seimą klausimą (po antgalviu "Budėkim"), ir štai kas tenai sekoma:

Visa V. Tarybos praeitis ir dabartinio ministerių kabineto sudėtis neduoda Lietuvos darbininkų klasei bent kiek tikresnio laido (garantijos), kad Steigiamąjį Seimą šaukimas būtų pastatytas pirmo eilės. Be to seimui šaukti reikalinga visa eilė atitinkamų sąlygų visam kraštui, neaplenkiant nė vienos visuomenės klasės, turi būti patvirtinta pilna susirinkimų, spaudos, žodžio ir draugijų laisvė.

Politikos ir visuomenės gyvenimas pas mus turi liuosai išsiplėsti. Jame nevaržomai turi dalyvauti plačios darbininkų minios, liuosai aiškinamos savo reikalus, nustatydamos savo siekimus, pasirinkdamos atstovus saviems reikalams Seime ginti.

Vyriausybės įstaigos ir jos agentai neprivalo turėti kito kio darbo tame visuomenės gyvenime, kaip tik rūpindamiesi apsaugoti kiekvieno Lietuvos piliečio pilietines jo teises ir jokių būdu nedrįsdami remti vienus, gultį ant kitų.

Lietuvos darbininkai turi neužmiršti, kad be jų pamatinų sąlygų jiems bus atimta bent kokia progą ginti savo reikalus ir tinkamai išrinkti savo atstovus. O be šito Steigiamasis Lietuvos Seimas virs krikščionių-demokratų ir

jų sėbrų konferencija, kur seimo suolus bus nusėdę klebonai, stambūs ukininkai, jiems tinkami inteligentai ir, kalbėdami darbininkų vardu apie jų gerovę, suruos jiems "demokratinę" Lietuvos kietą jungą, kad ir iš savo uosio nutašytą.

Na, ar čia yra garbinama Steigiamąjį Seimą obalsis? Ar čia yra "klaupama su dievotumu" prieš jį?

Lietuvos socialdemokratų, kaip matome, ne tikai neklauba su "dievotumu" apie Steigiamąjį Seimą šaukimą, o svarsto jį šaltai ir kritiškai, nurodymai, kas reikia daryti, kad tas seimas nepavirstų atžagareivių konferencija.

Jie nesako, kad Steigiamasis Seimas yra visos demokratijos pradžia ir galas, o priešingai — jie aiškina, kad kova už demokratiją turi eiti jau dabar, pirma negu susirinkti Seimas; jie pabrėžia net, kad be šios kovos pats Steigiamasis Seimas gali patarnauti ne demokratijai, o jos priešinams!

Vienok "komunistų" organas pliauskia, buk Lietuvos socialdemokratų norį Steigiamąjį Seimą obalsiu apmulkinti darbininkus!

To organo nuomone, Steigiamąjį Seimą visai nereikia, nes jisai esąs "irankis imperialistinės ir kontr-revoliucinės politikos." Čia "Laisvė" irgi meluoja, kadangi kaip tik tie elementai Lietuvoje, kurie eina išvien su imperialistais ir kontr-revoliucionieriais, priešinasi Steigiamąjį Seimą šaukimui.

Steigiamąjį Seimą nenori Lietuvos Valstybės Taryba, kurią kontroliuoja reakcionieriai. Jo nenori dabartinis Galvanausko kabinetas. Jo nenori Lietuvos dvarininkai ir kiti ponai. Ši tiems gaivalams, mat, yra daug patogiau, kada valdžią kontroliuoja neskaitytingos politikierių klikos, o ne visos šalies išrinktieji žmonių atstovai.

Taigi "Laisvė", nusistatydama prieš Steigiamąjį Seimą obalsį, paduoda ranką Lietuvos atžagareiviams. Ji atsisoja į vieną eilę su Smetona, Galvanauku, Lietuvos klerikalais, dvarininkais ir kitais reakcijos tarnais.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 17, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

INDIJA.

Cawnpur. — [Fabrikų darbininkai streikuoja]. Cawnpuro Viktorijos fabrikų darbininkai indusai sustreikavo. Jie reikalauja darbo sąlygų pagerinimo ir pakėlimo algų. Tuo metu kada pragyvenimas nuolat brango, algos nė kiek neįdidėjo. Dabar reikalaujama pakelti algos 50 nuos. ir panaikinti baudmes.

Reikalaujama taipgi daktaro pagalbos darbininkams laike nelaimingų atsitikimų. Be to, streikininkai griežtai reikalauja kad būtų panaikintos baudmės. Ligi šiol darbininkai už neatėjimą darban buvo baudžiami ne tik pinigiskai, bet kai kuriuose atvejuose net pliekiami rykštėmis.

Chicago. — [Nacionalizmas sparčiai auga Indijoje]. Kad pastaruoju metu Indijoje auga nacionalizmas, — apie tai rašo Shermanwood Edoy, specialias Chicago's "Daily News" korespondentas, kuris ką tik sugrįžo iš Indijos. Tarp kita ko, Edoy sako:

"Mes pastebime Indijoje nepaprastą plėtojimąsi nacionalizmo, kuris jungia daiktan apsvietiniją ir labiau susipratusias politikos partijas. Nuo senai buvo pranašaujama, kad Indijoje negali išgyventi viena tauta. Tačiau negalimas daiktas dabar įvyksta prieš mūsų akis. Indijoje viešpatuoja 8 religijos, 147 kalbos, 200 kastų. Nariai vietinės kastos ne tik negali vesti narius iš kitos kastos, bet negali net valgyti kruvoj. Ir nežiūrin

to, Indijos darbuotojai deda pastangas sukelti žmonių masėse nacionalizmo samonę. Ir tatau jiems neblogai sekasi. Rusų-japonų karė išbudino apsvietiniją, o pasaulinė karė išbudino Indijos masę."

AIRIJA.

Dublinas. — [Generalis streikas del Larkino]. Airijos profesinių sąjungų taryba planuoja paskelbti vienai dienai visuotinį streiką, kad tuo išreikšus Anglijos valdžiai protestą, kuri atsisako išduoti Jim Larkinui pasportą.

Larkino areštavimas New-Yorke da labiau skatina Tarybą stverties to žingsnio. "The Watchword of Labour" sako savo redakcijos straipsnyje: "Jo areštavimas — privalo pagerinti streiką. Dabar bus vedama kova kaip prieš Amerikos tironystę ir kapitalizmą, taip lygiai ir prieš Anglijos tironystę ir imperializmą."

LENKIJA.

Geneva, Šveicarija. — [Baisi imtinių stovyklų padėtis]. Internationalis Raudonojo Kryžiaus Komitetas gauna žinių apie pasibaisėtina karės imtinių padėį Lenkijos stovyklose.

Bresto Litovsko keturios stovyklos, kuriose radosi apie 10,000 imtinių, — daugiausia ukrainiečių, — liko aplankytos Internationalio Raudonojo Kryžiaus narių. Drauge su Raudonojo Kryžiaus nariais buvo ir francūzų karinės misijos daktaras.

Spalių 10 ir 11 d. vienoj tų stovyklų buvo 4,000 žmonių. Nuo rugsėjo 16 ligi spalių 1 d. numirė 1,124 imtiniai. Rugsėjo pradžioj imtiniai mirė po 180 kas dieną. Ta stovykla buvo tikras mirties miestas. Gyvieji imtiniai vaikštinėja kokiais tai skuriais apsiirengę.

Gautieji raportai iš Rumunijos stovyklų — Arad ir Czegled — rodo, kad ir ten imtinių padėtis yra baisi, nors mirtinumas ir nėra toks didelis, kaip Lenkijos stovyklose.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

New Yorkas. — [Namų statymo unijos užgyrė sutartį]. Beveik visos New Yorko unijos (kurių yra 41) ratifikavo sutartį su Namų Statymo Asociacija.

Nuo sausio 1 d. patyrusiems namų statytojams bus mokama \$1 valanda. O kai kurie gaus ir daugiau. Pagelbininkai vidutiškai imant, gaus \$6 dienai. Darbo savaitė po senovės nustatyta — 44 valandos. Po dviejų metų gal bus dirbama savaitę tik 40 val. Už viršlaikį bus mokama dvigubą mokesį.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šlame skrypių nuomones Redakcija neatsako.]

"ISBRAUKE".

Gruodžio 12 dieną š. m. gavau šitokį laišką iš taip vadinamosios "Lietuvių Komunistų Sąjungos". Paduodu čia jo kopiją:

"455 Grand str. Brooklyn, N. Y. Nov. 20, 1919

"F. J. Levinskui Girardville, Pa.

"Gerbiamasis: — Lietuvių Komunistų (pirmiau Socialistų) Sąjungos Centro Pildomasis Komitetas savo posėdyj 3 d. spalio svarstė V. Razono paduotą ant Jusu skundą už neteisingą užsipuldinimą ant kai-kurių LKS. (pirmiau LSS.) narių, taipgi lauzymą 1912 m. referendumo priimto nutarimo, kuris draudžia nariams eit polemizuoti ir svetima spauda organizacijos reikalais.

"Todel nuo šio pranešimo draugas jau nebesiskaitysite LKS. nariu.

"Kartu turiu draugui pain-

formuoti, kad X LSS. suvažiavimas nutarė permainingi LSS. varda ir vadinti ja LKS. Tatau yra pavesta užtvirtinti visuotinam nariu balsavimui, bet nera abejones, kad nariai suvažiavimo nutarimus užtvirtins.

"Linkdamas Tamstai viso labo, liekuosi.

"A. Jankauskas per P. M. B.

LKS. Laikinasis Sekretorius"

Perskaičiau ir nstebau. Tie ponai "komunistai" matyt patį nesizino ką darą. Jie rašo man ir išdidžiai praneša, kad jie mane "ekskomunikuoją," išbraukia iš komunistų eilių. Ar ne stebuklas? Aš kaip gyvas niekados nebuvau komunistas, niekados prie jokių komunistų nepriklausiau, nei nieko bendra su komunistais neturėjau nei neturiu. Aš priklausiau prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, bet nebeprisiklausiau prie jos nuo gruodžio mėnesio 1918 metų, o priklausau prie Socialistų Partijos vietos anglų brendžiaus. O dabar tie lietuviečiai "komunistai" meta mane laukan iš savo "komunistų sąjungos!"

Be to dar jie priekabijį ieško, kad aš rašas į svetimą spaudą polemikas. Tiesa, skaitau svetima kalba laikraščius, kaip ve Pennsylvania Socialist, Geographical Magazine, N. Y. Call etc., bet rašyti į juos niekados neradau. Jei kada ką rašau, tai tik į savuosius — į Keleivį, Naujienas, į Kardą, ir žinoma, tamponų "komunistų" leidimo prašyti visai nereikalauju. Tegul tad akli komunistiški fanatikai, kaip Ramanauskai, Sukiai, Paukščiai ir visa jų litanija paliauja straksėje, kai Don Kišotai, ir neįiesko, ko nepatėmė.

— Fr. Levinskas.

Sveikatos Patarėjas

Šitoje Naujienų vietoje bus spausdinami Jungtinių Valstijų visuomenės sveikatos biuro vedėjo, chirurgo Rupert Blue, patarimai, kaip išlaikyti gerą sveikatą. Biuras apsimia laikraštį arba liušku atsakytį į klausimus, turinčius visuomenės svarbos, ir paliečiančius higieną, sanitaciją, apsaugojimą nuo ligų. Jis betgi negalės atsakytį į grynai asmeninius klausimus ir duoti receptų. Klausimus reikia adresuoti šitai: Health Advisor, c/o Lithuanian Bureau, 124 E. 28th St., New York City.

Rašant, reikia pažymėti, kurį laikraštį skaitot, taip, kad mes žinotume, į kurį laikraštį siųsti atsakymą su paaiškinimu.

MOKYKLOS VAIKŲ SVEIKATOS PRIŽIUREJIMAS.

Mokyklas lankančių vaikų tėvai visoje šalyje turėtų žiūrėti kad jų vaikai gautų visų tų patogumų, kurių galima gauti turint tinkamą sistemą mokyklos vaikų sveikatai apsaugoti.

Jungt. Valstijų Sveikatos Biuro tirinėjimai parodo, kad daugelis mokyklų lankančių vaikų serga lengvai pagydomomis ligomis ir turi įvairių kuno ydų, kurios lengva prašalinti, o kurios labai trukdo vaikų kuno ir proto augimui. Beto, apystovos, kuriose vaikai mokykloje turi būti, bet ne pati mokykla, esti dažnai priežastimi taip daugelio nesveikumo įgytų mokslo laiku.

Gerai vedomoje mokykloje turi būti.

1. Visos mokyklai vartojamos triobos svarios ir sanitaringos.
2. Sąmoninga priežiūra mokyklos kambarių, kad pastebėjus ir prašalinus priežastis, kurios yra pavojingos mokinių sveikatai, tuojau kaip tik jos apšieškia.
3. Mokykloje turi nuolatos rasti inspektorius, medikas, galintis eiti sanitacijos ir mokyklos daktarė pareigas.
4. Turi būti laikomos nuolatinės mokyklos slaugės (nursės).
5. Turi būti parankumai dantim iširti.
6. Turi būti parupinta, kad neturtingųjų vaikai gautų dykai gydymą tokį, kokio jie reikalingi.
7. Reikia atsargiai bet pama-

tingai iširti protinį išsivystymą jų vaikų, kurie nesugeba nuveikti paprastojo mokyklos darbo.

Įvairių šalių ir apie linkių patyrimai, kame reikavimai yra pilnai pildomi, parodo, kad toks programos suteikia labai didelės naudos ne tik atskiram mokyklos vaikui, bet ir visai apie linki.

Rašytojo Šerno reikalų.

Tur but visi Amerikos lietuviai žino kas yra Dėdė Šernas, bet ne visi žino koks jo šiuo laiku padėjimas.

Nors nesmagu rašyti apie jo padėjimą, bet tylėti irgi negalima. Kuomet senelis-literatas atsidurė sunkiose gyvenimo sąlygose. Jis, budamas jaunas, neatsižvelgė į savo ateitį, bet dirbo, rašė auklėjo lietuvių liaudį, žadino ir kėlė ją iš tamsaus miego. Jis atdavė tai liaudžiai visą savo sielą, visus pakiliausius jausmus, ir sulaukęs senovės amžiaus pasiliko visuomenės apleistas, be užtikrinto duonos kasnio. Dabar jo reikalų rupintis susidarė Chicagoje Šerno Draugų Burelis ir išrinko iš savo tarpo valdybą, kurioj įeina šie asmenys: pirmininkas adv. K. Gugis; padėjėjas Dr. A. Žimonas; raštininkas S. Kviektas; išdininkas F. Jozapaitis. Nariai patarėjai: M. Žaldokas, A. Lukas, M. K. Šilis, R. Adžgys, J. Šileika ir Z. Mickevičius.

Nutarta, kad tikrais draugais gali būti tie, kurie moka \$10.00 ir daugiau metuose; gi draugais rėmėjais skaitys tie, kurie moka mažiau dešimties dolerių per metus.

Šerno Draugų Burelio gali būti draugais nevien atskiri asmenys, bet taipgi draugijos, klubai ir kuopos.

Siunčiant paramą, malonėkit išrašyti čekius ar money orderius išdininko F. Jozapaitio vardu, o pasiųsti raštininkui S. Kvietkai, 3246 So. Halsted str. Chicago, Ill.

Redakcijos Atsakymai

Frank Mages, Chgo.—Turi but pilnas pilietis. St. Bružui, Harvey.—Tai buto tik pašiepimas vartojamųjų tarp vienoj ir antrų tarpusavio kovos budų, o ne nurodymas jų programinių skirtumų. Tą skirtumą kalbamos pašaipos autorius labai gerai žino, geriau negu tamsta bandai aiškinti.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Vedaviojklus reikalus, kaip kriminališkus, taip ir civiliškus teismus. Daro visokius dokumentus ir popierius.
Namu Ofisas: 3232 S. Halsted St. Ant trečioj lauko. Tel. Drover 1210.
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1115-13 Unity Bldg. Tel. Central 4414.

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvių Gydymojo ir Chirurgo 25 E. Washington St. Marshall Field Annex 18th fl. Rulmas 1827. Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
2121 North Western Ave. Valandos: 6 iki 8 vakare. X-Spinduliu. Phone Armitage 2016. Rezidencijos telefonas West 6126

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vakare. Nedėliomis pagal sutarimo. 3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA
Dentistas.
NAUJIENU NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare. Phone Canal 257

Pinigais už **Laisvės Bondus** \$50, \$100, \$500, ir \$1,000.
Krause Valstijinis Taupymo BANKAS
1341 Milwaukee Ave., Bankas atdaras subatomis iki 8 val. Artai Paulina gat. Turtas virš \$200,000.00. Apskrita bankininkystė.

KAPITALAS \$200,000 **PERVIRŠIS \$25,000**

Siuskit Pinigus Lietuvon
Savo gentims ir **Padarykit Linksmaš Šventes**
Suteikdami jiems savo pinigiską paramą. Musų bankas turi specialj pinigų siuntimo skyrių, per kurį galite išsiųsti pinigus Lietuvon labai prieinamą kainą. Lietuviai pas lietuvius!

Banko Turtas Virš \$1,800,000.00
Parankus — Stiprus — Saugus Bankas
VALDYBA
JOSEPH J. ELIAS, PREZ.
WM. M. ANTONISEN, VICE PREZ.
JOHN I. BAGDZIUNAS
VICE-PREZ. IR KASIERIUS.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
VALANDOS. — Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Utarninko ir Subatos vakarais nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

Žmogus kasos galvą, kad palengvintų niežėjimą. Kasinai pasidaro paproči, ir tuomet žmogus kasos nejuosims. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasinai, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nuo pleiskanų.

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visą pleiskanas. Paskut tik reikalingas suvilgymas galvos apsaugos juo pleiskany atsinatijimui.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jūs negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskany.

Jūs aptiekinkinas parduos jums už 65c. bankute. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei gausime nuo jūsų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Lietuviai Tėvai ir Motinos

Ar turite dukterį šešiolikos metų amžiaus, ar senesnę, kuri nori pati sau gyvenimą pasidaryti? Ar jūs svarstotės nežinodami, kur gera ir saugi darbo vieta šitame mieste? Jei ji moka musų šalies kalbą, tai mes galime pasakyti jums atvirą jai vietą, kur ji galėtų uždirbti gerą mokesį gražioje apyvostoje. Ji bus globoje puikiai moterų, kurios pagelbės jai išmokti biznio. Ji dirbs tik aštuonias valandas su pasilsio laikais to laiko bėgiu, kuriais ji gali gėrėtis parupintuose jai pasilsio kambaruose. Čia, jei ji myli muziką, ji galės gėrėtis pianu ir viktrolomis, ji galės šokti ar dainuoti drauge su draugėmis, ar skaityti laikraščius, knygas ir mėnraščius, kurie ten yra po ranka. Ji gali telefonuoti, ir jei ji telefonuos, telefonai ten taipgi nemokami jai. Arba, jei ji pailsusi ir nori prisnusti, tai ji gali rasti ramų kambarį, kur sofos aprūpintos su pagalvėmis ir užklodėmis. Jei ji pamirštų kaliošais apsimausti, arba ją netyčia užkluptų lietus, tai ten yra išsidėję drabužiai ir jai bus paskolinta tai dienai sausi čėverykai ir sausos pančiakos. O užkandžio laiką ji ras puikiam užkandžių kambarį gardžius užkandžius pateisys, kur ji gali valgyti kiek tik ji nori nieko nemokėdama užtai.

Nėra tokios vietos mieste, kur jauna mergina būtų geriau prižiurima kaip Chicago Telephone kompanijos ofisuose. Nuo tos dienos, kada ji įeina lavinimo skyriui iki ji pasitraukia sulaukus pensijos. Josios sveikata yra rupestingai prižiurima ir jei ji susirgtų, ji est po malonia priežiūra puikiai išlavintos slaugės, kuri pagelbsti jai visame. Gydytojai, kiti geriausieji visame mieste, visuomet yra pasirengę suteikti jai patarnavimą. Susirgus, jei ji tarnavo kompanijai du metus, ji gauna ligos pašėpą. Ji turės dvi savaitės atostogų (vakacijų), su užmokesniu, išbuvus prie kompanijos metus. Jai bus mokama kas savaitė gera mokesis, pradėjus jai besimokinant ir tolydžio pakeičiant. Ji gali atsisesti savo draugės su savim ir gali jaustis kaip pas save namuose. Mes jau daug turėjome lietuvaičių, kurios yra puikiomis telefonistėmis.

Atsilankykite į musų lavinimo skyrių pn. 311 W. Washington St. ir pasižiūrėkit patį, kokios pagėdajamos vietos yra atvėros jūsų dukterims. Ofisai yra visuose miesto kraštuose ir ji išbuvusi lavinimosi skyrių gali gauti vietą arti namų.

Jei norite knygelės, kur aprašoma apie visą šitą įdomią darbo vietą, tai atėkite, parašykite, ar patefonuokite, paprašydami knygutės — "Booklet I."

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

OPERATORS' TRAINING DEPARTMENT

9th FLOOR

311 W. Washington Street

Telephone No. "OFFICIAL 300."

Stiprus, Galingi Vyrai su Užtektinai Geležies Jųų Kraujuje ---

Jie yra tie kurie spēka ir energija gali laimėti. Yra prirodyta kad virš 3,000,000 žmonių kas metas

NUXATED IRON

Del raudonojo kraujo, stiprumo ir pakantumo.

Mokykla kirpimo ir siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausios mados iš petrinų ir desalinų kirpti ir siuti vyriškus apėdėlus. Turime geras elektrines siuvas masinas, kur galima greičiau išmokti geriausių ir lengviausių amatų pasulyje, nes dabar siuvėjai lošia didelę rolę pasaulyje.

Taigi LIETUVIAI nepraleiskite tos geriausios progos, eikite į tą mokyklą, nes mes mokiname dienomis ir vakarais; musų mokykloje mokinsis vyrai ir moters. Visas informacijas suteiksime laiškais arba ypatiskai. Valandos nuo 8 ryto iki 9 valandai vakare.

WHITE EAGLE GARMENTS
PRACTICAL DESIGNING
SCHOOL

3103 So. Halsted St., Chicago.

LIBERTY BONDS

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parasyta ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte. Atneškite arba atsiųskite 1 Atdara kasdien nuo 9-6 Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis 9-9

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

Lietuvių Rateliuose

N-NU B-VĖS DIREKTORIŲ.
POSĖDIS.

Naujienų Bendrovės Direkėjos reguliaris posėdis įvyks Seređoj, Gruodžio 17 d., 1919 m. Visi direktoriai prašomi dalyvauti ir atvykti laiku. Pradžia 8ta val. vak. Naujienų B-vės Sekr.

— J. Šmotelis.

L.S.S. VIII Rajono reikalais.

Centralinio Komiteto narių
domai.

Ketvergo vakare, gruodžio 18, įvyks LSS. VIII Rajono Centralinio Komiteto posėdis Naujienų name. Visi komiteto nariai butinai privalo atsilankyti: turime pasitarti dėl labai svarbių einamojo momento klausimų. Posėdyje dalyvaus ir LSS. sekretorius-vertėjas. Posėdis prasidės lygiai kaip 8 valandą vakare. Todėl prašytume draugų nesivėluoti.

— Valdyba.

WEST SIDE

Nominavo 11 wardai aldermaną.

Panėdėlio vakare, gruodžio 15, vienuoliktos vados socialistų organizacija laikė visuotinę susirinkimą. Vyriausias susirinkimo tikslas buvo nominuoti aldermaną ir pasirūpinti, kad jis gautų reikalaujamą piliečių balsuotojų parašų skaičių. Mat nuo dabar Chicago miesto viršininkų rinkimai bus "bepartyvus," taigi kandidatus statys nebe partijos, o "patįs žmonės." Tada, suprantama, politikierių sugalvotas savo partijų negarbei dengti skymas. Tas skymas socialistų veikimą truputį varžo. Vis dėlto, socialistų šim patizatorių tie skymėninkai nepasigauso. Socialistai sugebės ir tuos "bepartyvius" rinkimus panaudoti savo propagandos bei klesinės samonės kėlimui.

Kandidatu vienuoliktos vados aldermano pareigas eiti kaip vienu balsu nominuota d. Nieman'as. Čia jau susirinkusieji suaukojo nemažą sumą pinigų agitacijos darbo pradžiai. Rinkimų kampaniją ves specialė vienuoliktos vados socialistų taryba, susidedanti iš visų kuopų įgaliotinių.

Reikia dar pažymėti, kad tie triukšmadariai, kur bandė sudraskyti Socialistų Partiją—komunistai—vienuoliktą wardą niečieno nelaimėjo. Paskui komunistų sektos didvyrius nusekė tik dalis LSS. 22 kuopos narių-naujokų, kurie dabar save tituluojasi "LKS. 22 kuopa." Ta jų "kuopa" tečiaus susideda tik iš ketverto-penketo žmonių, kurie ir patįs nesižino kuo esą. Jie nė susirinkimų nebegal suaukti. Šiaip visų tautų socialistai pasiliko prie Socialistų Partijos. Net ir tokie "kairūs," kaip kad draugai ita lai, ir tie uoliai remia partiją. Tada aišku, kad tie keli politiški nabašnikai pas mus—vienuoliktą wardą—niečieno ne reiškia. Socialistiniam darbui jie nepakenks.

Kadangi dalykų padėtis dabar yra tokia, jogei kiekvienas, kuris tik gali ir nori protauti, suprantą, kad tenkintis ja (dabar tunc padėtim) nebegalima, tai nėra abejonės—Socialistų Partijos kandidatas sekamais rinkimais gaus daugiau balsų nei kuomet nors pirma.

— Socialistas.

NORTH SIDE

Susirinkimas.

Gruodžio 10 dieną Liuosybės svetainėje įvyko priešmetinis LDLD. 86tos kuopos susirinkimas. Susirinkime dalyvaus di džiūma kuopos narių. Priėmus protokolą sekė naujų narių priėmimas. Ant vietos perstatyta du nauji nariai. Bet paaiškė-

P.K. BRUCHAS

JUBILIERINE KRAUTUVE

3321 South Halsted Street,

Musų krautuvė yra pripildyta puikiausiu ir naujausios mados favorų kalėdų dovanoms. Tamsta nupirksite dovanas tikros vertės musų krautuvė. Ir bukit užtikrinti, kad jūs nupirksite tavorą už žemiausią gaunamą kainą. Garantuojam ir už viską atsakom. Atsilankiusiems užtikrinam užganėdinimą ir teisingą patarnavimą.

Išsiskyrimas.

Deimantinių žiedų, laivierių auksinių, laikrodžių, lenciugėlių, branzatėlių, albonų ir taip toliau.

Priimame Liberty Bonds.

Krautuvė atidaryta kožną vakarą ir nedėliomis iki kalėdų. Puikus kalendorius vi siems dykal.

Visiems Amlagameitu C. W. of Am. Nariams Rinkimų Pranešimas

Šiuomi pranešame, kad valdybos rinkimas del Joint Boardo ir Lokalo deputatų sekantiems metams bus Ketverge, Pėtnyčioj ir Subatoj, Gruodžio 18, 19 ir 20, tėmykite sekancias vietas:

Didmiestyje:

180 W. Washington St., ant 2 lubų.
363 W. Madison St., ant 2 lubų.

West Side:

Amalgamatų Headquarters, 409 So. Halsted St.
Horan's svet., 814 W. Harrison St., netoli Halsted St.
Hod Carriers' svet. 814 W. Harrison St. netoli Halsted

North Side:

Jewish Educational Alliance, 1243 N. Wood St.
Schoenhoffen's svet., Milwaukee ir Ashland Aves.
Amalgamatų N. W. Headquarters, 1564 N. Robey St.
Phoenix svet., Division ir Sedgwick St.
Lodge svet. N. W. kampas California ir North Aves.

South West Side:

Distrikas No. 1. Jos. Triner (Shustek) svet.
1456 W. 18th St., kampas Laffin St.
Distrikas No. 2. M. Meladzio svetainėje,
2242 W. 23rd Place.
Distrikas No. 3. Joseph Zunta svetainėje,
kampas 21st Pl. ir Washtenaw Ave.
Distrikas No. 4. Amalgamatų S. W. Headquarters,
2343 So. Kedzie Ave.
Distrikas No. 5. Novak svetainėje
2459 S. Homan Ave., kamp. 25th St.
Distrikas No. 6. Mladeko svetainėje
2700 Central Park Ave.
Distrikas No. 7. Kafho svetainėje
Kampas 26th St. ir Avers Ave.
Distrikas No. 8. Guspatero svet.
2025 So. Crawford Ave., kampas 21st St.

Balsavimo vietos bus atdaros nuo 11 val. ryto iki 7:30 val. vakare.

Nariai turi turėti mokesčių knygetes prie balsavimo. Del tolimesnių informacijų, matykit jūsų delegatus.

Nepamirškite musų Moksliško Susirinkimo ir Koncerto, Pėtnyčios vakare, Gruodžio 19, Carmens svet., Van Buren ir Ashland Blvd., 8 val. vakare. Clarence Darrow kalbės temoje: Amnestija del politiškių prasikaltėlių.

Broliskai Jūsų Rinkimų Komitetas, Chicago Joint Board
AMALGAMATED CLOTHING WORKERS
OF AMERICA.

jus, kad jėdu yra socialistų partijos prieštai ir priklauso ko kiai ten komunistų sektai, todėl su jais pasielgtą taip, kaip rodo LDLD. konstitucija—ne priimta jų į kuopą.

Vėliau sekė valdybos rinkimas kuopos pereigoms eiti 1920 metais. Išrinkta visi socialistai. Taipjau rinktą delegatų į busimą LDLD. apskričio konferenciją. Pagalios, ėmus svar styti paleista LDLD. centro vir šininkų referendumą, kilo ytin aštrių diskusijų. Mat pasirodė, kad visi naujieji į centro vir šininkus kandidatai, išskaitant vieną d. K. Liutkų, yra nesocialistai. O musų organizacijos konstitucija aiškiausiai sako, kad nesocialistai netik negali but LDLD. viršininkais, o ir pa prastais nariais. Ir čia elgtasi taip, kaip rodo konstitucija: balsuota tik už vieną d. Liutkų.

Taipjau buvo ir daugiau įvairių balsavimų pasiulytų klausimų, lytinčių musų organizacijos konstituciją. Remta tik tie dalykai, kur neša naudos musų organizacijai. Visi kiti, besisiekiantys frakcionizmo, įgnoruota.

BRIDGEPORT

"Apie pabaigą svieto."

Liet. Laisvamiųjų Federacija praėjo utarninko vakarą, gruodžio 16, Mildos svetainėje

(Seka ant 6 pusl.).

Saugokite Savo Akis

Teisingai pritaikytas akiniai, kuomet jūs kenčiate galvos skaudėjimą, kuomet raštas susibėga į krūvą, kuomet siuvate arba skalote. Kuomet jūs esate trumparegis arba toli regis, pasitarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Mano 26 metų patyrimas šiame užsiėmime suteiks jums geriausias pasekmes. Gydymas visų akių, ausų, nosies ir gerkles ligų. Po priežiūra specialisto. Utarninkais ir pėtnyčioms nuo 2 iki 5 po pietų.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago.
Kampas 18-tos gatvės.

3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėmykite į mano parašą. Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliojų nuo 9 val. ryto iki 12 valandų dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akių Egzaminuoja Dykal
Čia patikrinamas ir tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes vartojame pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiamą į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 dieną
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškių ir Vyriškių.
Taipgi Chroniškių Ligu.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9-10 ryto, nuo 12-2 po pietų ir nuo 6-8 vakare. Nedėliomis nuo 9-2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. I. E. MAKARAS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 S. Michigan Ave.
Telefonai, Pullman 342 ir 3180
Chicago ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30-7.
Tel., Yards 723.

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akulėris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyru, moterų ir vaikių, parai naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrinio prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 8 vakarais. Telephone Canal 5119.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuviai
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9-12 ryto
2-9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius
Patarnauju, laidotuvsė kuopigiausiu. Reikale meldžiu atsiųskite, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 W. 23 Place, Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

A K I U ŽINOVAS

Atitaiso žvairas akis vienu atsilankymu, be jokios chloroformos. Suvirš 800 išgydymų užrašuose.

Atėk ir leisk apžiūrėti diplomuotam ir registruotam gydytojui ir chirurgui, kuris specialiai išstudijavo galvą. Ypatingai gydo AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGAS.

PATARIMAS DYKAI
Silpnos .. Akis Kurčios .. Ausis
Skaudamos Akis Tekančios Ausis
Raudonos Akis Užiančios Ausis
Žvairos .. Akis Užkimštos Ausis

Skaudama Nosį Skaudama Gerkle Bėganti .. Nosis Silpna .. Gerkle Kreiva .. Nosis Kataruota Gerkle Užkimšta Nosis Paputusi Gerkle
FRANKLIN O. CARTER, M. D.
23 metai prie State gatvės
120 So. State St., Chicago, Ill.
Valandos: nuo 9 iki 7. Nedėdieniais nuo 10 iki 12.

DR. JOSEPH ZIFF

Akių Specialistas

Akis egzaminuoja už dyką.
Jūsų galvos skaudėjimus ir negalėjimus matyti aiškiai gali but prašalinti.

Dr. Glaser's ofise ant 2 lubų
3149 So. Morgan St.

DR. VAITUSH O. D.

Lietuviai Akių
Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigulio, akių apėmimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektrine, perodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus.
Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Nedėdieniais nuo 10 ryto iki 1 po piet. Ofisas 1553 W. 47th St., kampas Ashland Ave. Tel. Drover 9660.

Dr. Charles Segal

Persikėlė į savo naują ofisą pn. 4729 So. Asland Ave. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetų, nuo 2 iki 5 vakare. Specialistas džiuvos ir moterų ligų.
Tel. Drexel 2880.

DIDŽIAUSIS PASIRINKIMAS DOVANŲ KALĖDOMS.

Moterims šilkinės jakutės
Vyrų aprėdai
Vaikų drabužiai
Numazintomis kainomis

Visiems musų kostumeriams duosim kalėdų dovanų puikus kalendorius.
BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago.

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

surengei prakalbas "apie pabaigą svieto." Pralabos buvo iliustruotos atitinkamais temai paveikslais. Kalbėjo P. Dubickas. Neveizint to, kad įžangos imta po 25 centus nuo asmens, žmonių buvo ytin daug.

Šiandie tokios jau prakalbos įvyks West Sidėj, Meldazio sve tainėje.

Laukia "pabaigos svieto."

Netik tuli lietuviai spiriasi, kad profesorius Porta sako tie sa. Taip sako ir negrai. "Svieto pabaiga" šiandie bus ir visa. O kad ji "bus," tai vieni jų nori "pauiliuoti," o kiti—pasimel sti. Sako, kad "juodojo juosto" (black belt—taip anglai vadina negrais apgyventąjį distriktą) vakar naktį buvo didelio sujūdimio. Vieni bėge į bažnytes pasimelstų už "česlyvą smertį," kiti vel—"Sumniai uliavoje," kad praleidus "tuos pinigus, kurie šiandie jau bus nereikalingi."

All right. Šiandie bus "svieto pabaiga," o ryto—jo pradžia.

Chicago neteko daugiau kaip

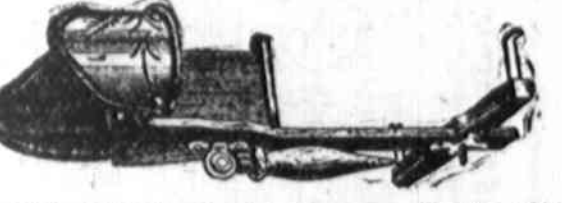
tridesimis milijonų dolerių.

Kilęs angliakasių streikas Chicagoje pridarė milžiniškų nuostolių. Illinois Manufacturers asociacijos pirmininkas, John Glenn, be kita kuo pareiškė, kad delei atitinkamųjų įstaigų patvarkymo, apybojančio kuro naudojimą, bėgiu de-

APIE VISA PASAULI SU MAŽAI ISLAIDŲ.

Ar jūs norit matyti kaip didžiojo karės kariavo Francijoj, Rusijoj, Italijoj, Belgijoj, Rumunijoj, Lenkijoj, Serbijoj, Austrijoj ir Turkijoj? Ar jūs norit matyti kaip aeroplanai kariavo ore, ar jūs norit matyti kaip submarinos kariavo po vandeniu? Jūs galite tai matyti savo namuose su mažai išlaidų. Mes gavome labai daug naujų karės paveikslų Stereskopu. Kuomet jūs žiūrite į tuos paveikslus per Stereskopą, jūs išvaizdinat, kad jūs esate tikrame karės lauke ir viską matote savo akimis. Stereskopas, kurį jūs matote šiame paveikslėlyje kainuoja tik \$1.

200 skirtingų karės paveikslų tik \$3.00. Mes taipgi turime ir kitų labai žingėdžių paveikslų Stereskopu, būtent: Kelionė apie pasaulį, 500 paveikslų iš skirtingų dalių pasaulio su puikiausiomis scenėjimais, kainuoja tik \$7.00. Užgandžius gvarantuojuamas. Prisiųskit tik \$1.00 kito narkpinio jūsų užsakymui, o kitus pinigus jūs užmokėsite kuomet pasto nesitofas atneš jus į namus. Neatidėliok, bet šiandien iškirpt šį apgarsinimą, priskė \$1.00 prie jo ir siųsk:

BAZAR AND COMPANY
34 E. 7th St., Dept. L.
New York, N. Y.

Alus Degtine Vynas

Pilna formula ir pilnas pamokymas, apimantis padarymą naminio distiliuotuvo ir veikimą su juo, už \$1.00. Ruginė, tikras alus, parinktinai vynai užtikrinama.

TIKROS PREKES

Ne kokie nudavimai. Mes pirmiausia darėm alų ir degtines, Formulose įstatymai galima gauti pat. Vėik greitai. Pasiusime gavę \$1.00 Money Orderius ar pinigais.
William Klies Institute,
Dep. 85, Milwaukee, Wis.

PLUNKSNOS

Geriausios, kokias tik gali pirkti
Patįs geriausi pukai \$1.89
Geriausios žąsų plunksnos 1.39
Jauniklių žąsų 69c

BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago
Reikalaukit sampelių.

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 254
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriskų,
Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drovers 9693
Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet
7-8 vak. Nedėliomis 10-12 dieną.

vynių dienų Chicago fabrikninkai netekę prekių už 33,600, 000 dolerių. Vadinas, tuo laiku tiek butų galėta pagaminti prekių. Toje sumoje dar neįskaitoma darbininkų algos, kurių pastarieji negavo. Įskaitant ir tas negautas algas, nuostolių suma sieksianti 34 mil. dolerių.

Clevelande ir Chicagoj.

Siakite jums ytin reikšmingas pavyzdėlis. Clevelandas to li negali prilygti didžiulei Chicagoj. Jo gyventojų skaičius sudaro truputį daugiau kaip vieną penktadalį Chicago gyventojų skaičiaus. Bet clevelandiečiai, sako, važinėsią gatvėmis mokėdami tik po keturis centus už transferį (jei pirkia specialių tikietų po 6 už 25 centus). Tuo tarpu chieagiečiai turi mokėti po septynis centus. Clevelando gatvėkarių kompanija sako, kad ji turinti gerą pelną imdama po keturis centus nuo pasażieriaus, o Chicago gatvėkarių baronai dar ir dabar skundžiasi, kad jie vos vos sudurią—"galų su galu." Žinoma, kad jie meluoja.

Neteko drabužių—palindo po garvežiu.

Netoli Ada gatvės, ant Pennsylvanija geležinkelio šenų sargai vakar naktį pamatė bėgantį nuogą žmogų. Atbėgęs į sargabudę nepažįstamasai pasiskundė, kad tulas piktdarys pastojęs jam kelią ir išrengęs jį. Sargai davė jam "overall" ir pirštinių. Šiek-tiek apsilęs nepažįstamai išėjo savais keliais. Neužligio vienas sargų ir vel pamatė jį—ši kartą bepulantį po įsibėgėjusiu garvežiu. Ant vietos suvažinėtas. Kas jis—nieks nežino.

Nubaudė pelnagaudą.

Teisėjas Stewart vakar skaudžiai nubaudė vieną pelnagaudą namų savininką, tulą Alexander Zuckov, gyvenantį 4926 Grand gatvė. Plėšęs didelių randų nuo butų nuomotojų, bet šildyti nuomojamus butus nenorėjęs. Užsimokėjo 200 dolerių pabaudos ir teismo lėšas. Taip ir reikia.

"Šlapieji" nusiminę.

Vyriausio šalies korto nuosprendis, kad karės laiko prohibicija yra teisėta, suteikė bėgalo didelio nesmagumo "Šlapiešiams." Visa jų viltis dabar—kongreso ar prezidento Wilsono proklamacija, atsauskianti nepaprastuosius patvarkymus. Bet kada tokia proklamacija bus paskelbta—nieks nežino. O čia visuotinės prohibicijos įstatiminė veikmė irgi nebetoli. Jeigu iki 16 dienos sausio tokia proklamacija nepasirodys—"Šlapiejių" viltis palaidsla.

Pavogė už 20,000 dol. drapanų.

Kėturi nepažįstami banditai vakar naktį užpuolė International Tailoring kompanijos važnyčią prie pat kompanijos būdinko 833 W. Jackson gatvė. Nuvažiavo trokš su drapanomis viso už 20 tukstančių dol. vertės. Piktdariai dar nepagauti.

Mėšos kainos puola, bet...

Mėšos kainos truputį sumažėjo. Tuli sako, kad neužilgo sugrįš "seni geri laikai." Bet... jeigu nekiltų kainos kitiems būtinai reikalingiems produktams. Sviesto kainos nesvietiskos, kiaušinių taipat; cukrus—jis trigubai brangesnis, ir dar vis brangsta. Kuras, rendos, drapanos ir visa kita—brangsta, brangsta ir brangsta. "Senų gerų laikų" nebus.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

ROSE PASTOR STOKES KANDIDATUOS Į KONGRESĄ.

NEW YORK, gr. 14.—Communist World paskelbė, kad Mrs. Rose Pastor Stokes, kuri yra nuteista 10 metų kalėjimui už peržengimą spionažo įstatymų, bet kuri pradžioje karės buvo pasitraukusi iš Socialistų partijos, kadangi partija nepritarė kare, bus Komunistų partijos kandidatų į atstovus butų.

Nulinčiavo du negrus.

HUNTINGTON, W. Va., gr. 15.—Goveda automobilis pe rėmė traukinį, nuėmė nuo d kaltinamus žmogžudystėje negrus ir juos ant vietos nulinčiavo.

Pranešimai

Rockford, Ill. — LSS. 75 kp. susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 21 d., 7.30 val. po pietų. Visi nariai yra kviečiami ateiti, taipgi nauji nariai malonėsite ateiti ir prisistatyti prie LSS. 75 kp. — Valdyba.

So. Milwaukee, Wis. — Nedėlio, gruodžio 21 d., SLA. 133 kp. rengia prakalbą su daug įvairių pamarginimų. Prasidės 2 val. po pietų 1401 Milwaukee Ave. Kalbės geras SLA. žinomas ir gabus rašėjas. Nepraleiskite tos progos! Inžanga dykai. — SLA. Narys.

Lietuvių Moterų Apšvietos Draugijos susirinkimas įvyks ketverge, gruodžio 18 d., 7.30 val. vakare, Mark White svet. (Halsted ir 30 g.) — Komitetas.

Chicago Lietuvių Vyrų Choras stato keturių veiksmų dramą "Deber" iš darbininkų grabų dirėjų gyvenimo, nedėlioje, gruodžio 28, Meldazio Svet. Pradžia 6.30 val. vakare. Tikėtus galima pirkti iš anksto 25 nuos. pigiau sekandiose vietose. Darbo žmonių knygne, 3238 Halsted St., J. Jesinso krautuvė, 3302 So. Halsted St. ir pas dainotėjas. — J. Gedraitis.

Brighton park. — L.G.D. 4 skyriaus extra susirinkimas bus seredo, 17 guodžio, 7.30 val. vak. A. Mažeris svet., 3834 So. Kedzie Ave. Visi malonin kviečiami atsilankyti. Bus gėri kalbėtojai. — Valdyba.

Prelekcija apie sveikatą. L.M.P.S. 29 kp. rengia prelekciją apie sveikatą, ketverge, 18 d. gruodžio; pradžia 8 val. vakare. Liuosybės svet. 1822 Wabansia Ave. Skaitys Dr. Bie žis. Inžanga dykai. — Komitetas.

Cicero. — Lietuvių Raudonos Rožės Paš. Klubas rengia Seimynišką vakarėlį, Kalėdų dienoje, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 40th Ave. Pradžia 4.30 val. po pietų. Nariai, norintys dalyvauti vakarėlyje, malonėsite išsityti tikėtai arba siųskite pasižadėjimą laišku svetainės adresu iki gruodžio 21 d. Vėliau pasižadėjimai nebus priimami. — Komitetas.

Chicago Liet. Socialistų Vyrų Choro nariai susirinkite ketverge, gruodžio 18 dieną, kaip 7.30 val. vak. J. Meldazio svet. Turėsite repeticiją ir sykiu mėnesinį susirinkimą. Nesivėluokite, turime aptarti daug svarbių dalykų. — Sekr. D. Miller.

L.G.D. 3-cio skyriaus susirinkimas įvyks seredo, gruodžio 17 d. 7.30 val. vak. D. Šemaičio svetainėje. So. Union Ave. ir 18 gat. Visi atsilankykite ir atsiveskit savo draugus. — Valdyba.

Cicero. — Lietuvių Liuosybės Namų Bendrovės priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 21 d. 1-mą val. po pietų, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 40th Ave. Visi nariai būkite. Tarsime kada stovėtinę ir bus rinkimas valdybos 1920 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie bendrovės. — Valdyba.

Amalgamated Meat Cutters and Butchers Workmen of North Am. A. F. of L. Local 257 priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 18 d. 8 v. vak. p. Ežerskio svet. 46 ir So. Paulina gat. Visi nariai ir narės malonė kviečiami atsilankyti, nes bus rinkimas naujos valdybos ateinančioms metams. — Valdyba.

Brighton Park. — LDLD 104 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 17 d. 7.30 val. vak. B. J. Wavinski svet. 3025 So. Kedzie Ave. Gerbiami nariai, visi atsilankykite, nes yra svarbių dalykų, mus draugų stovi paliečiančių. Beto, bus rinkimas valdybos ateinančioms 1920 metams. — Org. K. Kipšas.

Pajieškojimai

ASMENU JIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU savo draugo Antano Knaisavo, jis pirmą gyvena Elanno, Ill. Jis pats ar kas žino apie jį, malonėkite pranešti antraštu: A. RUKSTALIS
13 Washington St., Yonkers, N. Y.

ASMENU JIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU Sanislavo Gečo, Girdejan pagrižo iš kariuomenės. Turėčiau svarbių dalykų dėl tamstos. Meldžiu man prisistyti savo antrašu: K. RAMASEVSKI
1718 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU Antano ir Kazimiero Grigų, Jono sunų, iš Mažiškių kaimo, šidlavos valsčiaus, Kauno red. Is Lietuvos, vyriausias leitenantas P. Grigas. Atsiveskite šiuo adresu: JURGIS PEELUKAS
1713 So. Jefferson St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU savo gimines Jono Vitaicio; 8 metai atgal gyveno Kanadoje, paeina iš Kauno red., Kedainių apskr., Skamalių kaimo. Turėčiau prie jo labai svarbių reikalų is Lietuvos. Atsiveskite adresu: Antanas Svetika,
6628 S. Talman Ave., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALAUJAMA patyrusių moterų prie sortavimo vilnonių skudurų. Atsiveskite:
1510 So. Peoria St.,
J. Chapman & Son.

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

Lengvas darbas išskirstymų. Gera mokestis.
LEONARD SEED CO.
228 W. Kedzie St.

REIKALINGA 17 — 18 metų

pastovi mergina.
WESTERN UNION POST
68 W. Randolph St.

REIKALAUJAMA MOTERŲ DEL SORTAVIMO SKUDURŲ

HARRY DRAY
1447 Blue Island Avenue.

REIKALINGA

10 mergin, 17 metų amžiaus ir senesnių prie lengvo mašinų ir patarnavimo darbo į svarią sanitare dirbtuve. Patyrimas nereikalingas. Turėti turėti savo amžiaus sertifikatą. Atsiveskite.
FELT and TARRANT MFG. CO.
1735 N. Paulina St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKALAUJA į seimyninį viešbutį prityrusių kambarinių; mokestis \$52.50; taipgi prityrusių tarnų. Atsiveskite į namo užveždą
DREXEL VIEW APARTMENTS
4353 Drexel Blvd.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

ALFRED DECKER and COHN
Dirbėjai augštos rūšies drabužių

MUMS REIKIA.

PRIE VIRSUTINIŲ KALNIERIŲ OPERATORIŲ
ANTRŲ BEISTERIŲ
SKVERNŲ IR PADELKŲ DIRBEJŲ
GUZIKŲ SKYLIŲ DIRBEJŲ
BEISTERIŲ
FINISERIŲ
PAMUSALŲ BEISTERIŲ
PECIŲ BEISTERIŲ
MES TURIME TAIPGI KELETA PUKIŲ VIETŲ DEL PRADEKANČIŲ
GERA MOKESTIS KUOMET MOKINASI.

ATSISAUKIT VYRŲ SANDYMO OFISAN.

ALFRED DECKER AND COHN
S. W. Franklin St. and Van Buren St.

REIKALAUJA ramaus vyro, kuris

yra apsipažinęs su lietuviais, gyvenančiais Waukegan, St. Louis, Chicago Heights ir kituose lietuvių apgyventuose miesteliuose. nieko nesilau pardevinėjimui pačiam, bet turiti tikrai gerą propoziciją išsidirbti bėgančiame laike ant didžios vertės. Visiems pasiusime pilną patalstinimą kas atsiveskite per laisną.

Adresuokite:

C. Z. URNICK, Gen. Dely Waukegan, Ill.
Telephone Yard 687.

REIKALAUJAMA VYRŲ

PRIE DARBO I JUNK SHOP
P. GOLDMAN
1017 So. Fairfield Ave., Chicago.
(Tarpe 12th St. ir Taylor St.)

REIKALINGAS vyras pardavėjas.

Patyrimas nereikalingas. Musų vyrai uždėdžia nuo \$50.00 iki 60.00 į savaitę. Atsiveskite.
Room 911-912, 431 So. Dearborn St.

REIKALAUJAMA medžio darbininkų

ir rakandų dirbėjų ant žeminių viršų ir lengvų komercialų dalykų. Pastovus darbas.
LAWDER,
69th St. (netoli State St.)

SPEKOS MASINU OPERATORIŲ

Prie rakandų dirbimo Atsiveskite
A. L. RANDELL CO.
729 So. Wabash Ave.

PALISERIŲ IR BUFERIŲ

Visi gaus 70c į valandą. Prie kitų darbų nereikalingame.
FOWLER LAMP CO.
61 E. 24 St.

50 DARBININKŲ REIKIA

Klausm. Mr. Burrows HARRIS BROS. CO.
Ant 35-tos gatvės, vienas blokas ir rytus nuo Ashland Ave.

Patyrusių automobilų durų dirbėjų reiki.

Geriausia mokestis. 50 valandų į savaitę.
CHAUNCEY BODY CO.
2601 Archer Ave.

REIKALINGA moteris arba mergina,

į namus pridaboti 2 vaikus; lengvas darbas ir gera mokestis; 1227 So. Halsted St. Klausm. Mrs. Bruno.

REIKIA moters popieroms

skirstyti. Gera mokestis.
FRANCIS HUGHES CO.,
1405 W. 21 St., Chicago

REIKALAUJAMA moterų mazgoti

padėgas; \$2.50 į dieną nuo 7 ryto iki 1 val. po pietų.
CHICAGO WINDOW CLEANING CO.
Room 41
62 W. Washington St.,

REIKALAUJAMA merginų ir išdirbystės departamentų; lengvas

darbas; pastovi vieta; gera mokestis laike mokimomsl. Puiki progą del ateities. Atsiveskite.
MESSINGER PAPER CO.,
180 W. Randolph St.

REIKIA moterų prie indų plovi-

mo. WOODLAWN RESTAURANT No. 2
6319 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA mergina į Lietuvišką valgyklą

prie nešiojimo ant stalų; trumpos valandos, gera mokestis. Atsiveskite greitai.
1619 So. Halsted St., Chicago.
M. Kavarskas.

REIKALINGA mergina arba moteris

prie indų ploviimo ir restoranų; lengvas darbas, gera užmokestis. Atsiveskite greitai pn.
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALAUJAMA patyrusių moterų prie sortavimo vilnonių skudurų. Atsiveskite:
1510 So. Peoria St.,
J. Chapman & Son.

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

Lengvas darbas išskirstymų. Gera mokestis.
LEONARD SEED CO.
228 W. Kedzie St.

REIKALINGA 17 — 18 metų

pastovi mergina.
WESTERN UNION POST
68 W. Randolph St.

REIKALAUJAMA MOTERŲ DEL SORTAVIMO SKUDURŲ

HARRY DRAY
1447 Blue Island Avenue.

REIKALINGA

10 mergin, 17 metų amžiaus ir senesnių prie lengvo mašinų ir patarnavimo darbo į svarią sanitare dirbtuve. Patyrimas nereikalingas. Turėti turėti savo amžiaus sertifikatą. Atsiveskite.
FELT and TARRANT MFG. CO.
1735 N. Paulina St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKALAUJA į seimyninį viešbutį prityrusių kambarinių; mokestis \$52.50; taipgi prityrusių tarnų. Atsiveskite į namo užveždą
DREXEL VIEW APARTMENTS
4353 Drexel Blvd.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

ALFRED DECKER and COHN
Dirbėjai augštos rūšies drabužių

MUMS REIKIA.

PRIE VIRSUTINIŲ KALNIERIŲ OPERATORIŲ
ANTRŲ BEISTERIŲ
SKVERNŲ IR PADELKŲ DIRBEJŲ
GUZIKŲ SKYLIŲ DIRBEJŲ
BEISTERIŲ
FINISERIŲ
PAMUSALŲ BEISTERIŲ
PECIŲ BEISTERIŲ
MES TURIME TAIPGI KELETA PUKIŲ VIETŲ DEL PRADEKANČIŲ
GERA MOKESTIS KUOMET MOKINASI.

ATSISAUKIT VYRŲ SANDYMO OFISAN.

ALFRED DECKER AND COHN
S. W. Franklin St. and Van Buren St.

REIKALAUJA ramaus vyro, kuris

yra apsipažinęs su lietuviais, gyvenančiais Waukegan, St. Louis, Chicago Heights ir kituose lietuvių apgyventuose miesteliuose. nieko nesilau pardevinėjimui pačiam, bet turiti tikrai gerą propoziciją išsidirbti bėgančiame laike ant didžios vertės. Visiems pasiusime pilną patalstinimą kas atsiveskite per laisną.

Adresuokite:

C. Z. URNICK, Gen. Dely Waukegan, Ill.
Telephone Yard 687.

REIKALAUJAMA VYRŲ

PRIE DARBO I JUNK SHOP
P. GOLDMAN
1017 So. Fairfield Ave., Chicago.
(Tarpe 12th St. ir Taylor St.)

REIKALINGAS vyras pardavėjas.

Patyrimas nereikalingas. Musų vyrai uždėdžia nuo \$50.00 iki 60.00 į savaitę. Atsiveskite.
Room 911-912, 431 So. Dearborn St.

REIKALAUJAMA medžio darbininkų

ir rakandų dirbėjų ant žeminių viršų ir lengvų komercialų dalykų. Pastovus darbas.
LAWDER,
69th St. (netoli State St.)

SPEKOS MASINU OPERATORIŲ

Prie rakandų dirbimo Atsiveskite
A. L. RANDELL CO.
729 So. Wabash Ave.

PALISERIŲ IR BUFERIŲ

Visi gaus 70c į valandą. Prie kitų darbų nereikalingame.
FOWLER LAMP CO.
61 E. 24 St.

50 DARBININKŲ REIKIA

Klausm. Mr. Burrows HARRIS BROS. CO.
Ant 35-tos gatvės, vienas blokas ir rytus nuo Ashland Ave.

Patyrusių automobilų durų dirbėjų reiki.

Geriausia mokestis. 50 valandų į savaitę.
CHAUNCEY BODY CO.
2601 Archer Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS darbininkas į Naujienų ofisą. Turi mokėti gerai angliškai ir lietuviškai. Reikia dirbti vakarais. Gera mokestis. Darbas ant visados. Kreipkitės į Naujienų ofisą.

REIKALAUJA plieninių karų ni-

tuotojų, lankstytojų, kaitintojų; darbas nuo stukių, pastovus, visai žiemai. Atsiveskite
THE RYAN CAR CO.
Hegewisch, Ill.

VYRŲ lentoms kraustyti.

Atsiveskite 7 val. ryto. Išmokėstis kasdien.